

Způsoby obranné střelby v prostředí komerční bezpečnosti a v sebeobraně občana

Bc. Tomáš Bajaj

Diplomová práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Tomáš Bajaj**

Osobní číslo: **A17807**

Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**

Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Způsoby obranné střelby v prostředí komerční bezpečnosti a v sebeobraně občana**

Téma anglicky: **Ways of Defensive Shooting in a Commercial Security Environment and the Self-defense of a Citizen**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte materiál pojednávající o současných i perspektivních způsobech obranné střelby, vhodných v prostředí komerční bezpečnosti a sebeobrany občana.
2. Vyhodnoťte všeobecně rozšířené poznatky o obranné střelbě z hlediska faktorů ovlivňujících sebeobrannou situaci a situaci profesní obrany s důrazem na směr, čas, techniku provedení, vybavení a prostředí.
3. Analyzujte efektivní způsoby obranné střelby vhodné pro uvedené prostředí z taktického a technického hlediska.
4. K potvrzení správnosti závěrů práce využijte výsledky dotazníkové šetření a interview.
5. Navrhněte a zdůvodněte efektivní způsoby obranné střelby, vhodné pro komerční bezpečnost i pro sebeobranu občana a to názornou formou.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **AYOOB, Massad a Jeff WEINER. Deadly Force: Understanding Your Right to Self Defense. 1. Gun Digest Books, 2014, 240 s. B00PMIGVKI.**
2. **BRANCA, ANDREW F. The law of self defense: the indispensable guide for the armed citizen. 2nd ed. Maynard MA: Law of Self Defense, 2013. ISBN 978-098-8867-703.**
3. **ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 119/2002 Sb.: O střelných zbraních a střelivu. In: 48/2009. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2002, částka 16, 119/2002, s. 48. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: www.mvcr.cz. S úpravou k 1.7.2014.**
4. **ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. Manuál obranné střelby: Defenzivní a taktické použití pistole. Praha: Grada, 2004. ISBN 978-802-4707-396.**
5. **MALÁNÍK, Zdeněk. Výcvik profesní obrany a obranná střelba. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management V.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti. 1. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBUm, 2015, 192 - 203. ISBN 978-80-87500-67-5.**
6. **NASH, David. Understanding the use of handguns for self-defense. 1. Flushing, NY: Looseleaf Law Publications, 2011, 142 s. ISBN 16-088-5025-0.**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Zdeněk Maláník

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

30. listopadu 2018

Termín odevzdání diplomové práce:

17. května 2019

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

.....Tomáš Bajaj, v. r.
.....
.....podpis diplomanta

ABSTRAKT

Práce pojednává o současných a perspektivních způsobech obranné střelby z krátkých palných zbraní vhodných, jak pro prostředí komerční bezpečnosti, tak pro sebeobranu občana.

Teoretická část je zaměřena na právní prostředí související s palnými zbraněmi. Dále popisuje základy použití zbraně včetně teoretického úvodu do oblasti zbraní a střeliva. Poslední kapitola teoretické části se věnuje faktorům ovlivňujících obrannou situaci.

Praktická část práce obsahuje analýzu způsobů obranné střelby a jejich forem provedení z hlediska faktorů ovlivňujících obrannou situaci. Závěrečná kapitola se poté zabývá návrhem efektivních způsobů obranné střelby.

Klíčová slova: obranná střelba, způsoby střelby, sebeobrana, průmysl komerční bezpečnosti, palná zbraň

ABSTRACT

The thesis deals with current and prospective methods of defensive shooting from firearm suitable for commercial security and self-defense.

The theoretical part is focused on the legal background related to firearms. It also describes the basics of using a weapon, including a theoretical introduction to the field of weapons and ammunition. The last chapter of the theoretical part deals with factors influencing the defense situation.

The practical part of the thesis contains an analysis of defensive shooting methods and their forms of implementation in terms of factors influencing the defense situation. The final chapter then deals with the proposal of effective methods of defense shooting.

Keywords: defense shooting, shooting methods, self-defense, commercial security industry, firearm

Touto cestou bych rád poděkoval svému vedoucímu práce panu inženýru Zdeňku Maláníkovi, za odborné konzultace a trpělivost. Dále bych rád poděkoval své rodině za podporu a svým kolegům za konstruktivní názory a připomínky, které se staly důležitým podkladem pro tvorbu této práce.

Motto:

„Dokud se budou společnosti skládat z lidí, budou se objevovat chyby, spory a výbuchy.“

Jack Welch

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ	11
1.1 ULOŽENÍ A ZABEZPEČENÍ ZBRANĚ.....	12
1.2 POUŽITÍ ZBRANĚ.....	12
1.2.1 Nutná obrana §29 z. č. 40/2009 Sb.	13
1.2.2 Krajní nouze §28 z. č. 40/2009 Sb.	14
1.2.3 Postup před použitím palné zbraně.....	15
1.2.4 Postup po použití palné zbraně.....	15
1.3 SHRNUTÍ.....	15
2 ZÁKLADY POUŽITÍ ZBRANĚ	17
2.1 PALNÉ ZBRANĚ A NÁBOJE.....	17
2.1.1 Druhy palných zbraní.....	17
2.1.2 Konstrukce palné zbraně.....	19
2.1.3 Druhy nábojů.....	20
2.1.4 Konstrukce náboje.....	21
2.2 POUŽITÍ ZBRANĚ.....	22
2.2.1 Bezpečná manipulace.....	22
2.2.2 Pohotovostní polohy.....	24
2.2.3 Střelba.....	26
2.2.4 Nošení zbraně.....	28
2.3 SHRNUTÍ.....	33
3 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ OBRANNOU STŘELBU	34
3.1 SMĚR ÚTOKU.....	34
3.2 VZDÁLENOST/ČAS.....	34
3.3 SÍLY A PROSTŘEDKY.....	34
3.4 PROSTŘEDÍ.....	35
3.5 PROFESNÍ OBRANA A SEBEOBRANA.....	35
3.6 SHRNUTÍ.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 ANALÝZA ZPŮSOBŮ OBRANNÉ STŘELBY	39
4.1 TASENÍ ZBRANĚ.....	39
4.1.1 Natažení závěru.....	40
4.2 STŘELECKÉ POSTOJE.....	42
4.2.1 Obouruční střelba.....	42
4.2.2 Jednoruční střelba.....	45
4.3 STŘELBA VKLEČE.....	47
4.3.1 Tříbodový klek.....	48
4.3.2 Čtyřbodový klek.....	49
4.4 STŘELBA VLEŽE.....	50
4.4.1 Střelba vleže na břicho.....	50
4.4.2 Střelba vleže na zádech.....	52

4.5	KRYTY	53
4.5.1	Vysoký kryt	54
4.5.2	Střední kryt	55
4.5.3	Nízký kryt	56
4.6	PŘEBITÍ	57
4.6.1	Bojové přebití	57
4.6.2	Taktické přebití	61
4.7	STŘELBA NA VÍCE CÍLŮ	62
4.8	DOUBLE TAP – DVOJITÝ VÝSTŘEL	63
4.9	ALTERNATIVNÍ ZPŮSOBY STŘELBY	64
4.9.1	Střelba od pasu	64
4.9.2	Přebití	65
4.9.3	Střelba s ruční svítilnou	70
4.10	SHRnutí	74
5	NÁVRH ZPŮSOBŮ OBRANNÉ STŘELBY	75
5.1	STŘELECKÉ POSTOJE	75
5.2	STŘELBA OD PASU	76
5.3	STŘELBA VKLEČE	77
5.4	STŘELBA VLEŽE	78
5.5	KRYTY	78
5.6	PŘEBITÍ	79
5.7	STŘELBA S RUČNÍ SVÍTLNOU	80
5.8	STŘELBA NA VÍCE CÍLŮ	81
5.9	SHRnutí	81
	ZÁVĚR	83
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85
	SEZNAM OBRÁZKŮ	87
	SEZNAM PŘÍLOH	90

ÚVOD

Přítomnost palných zbraní v české republice není ničím neobvyklým a to díky právnímu systému, který dává možnost nabývat do vlastnictví a nosit zbraň každému, kdo splní zákonem stanovené podmínky. Proto je normální věcí, že palné zbraně na svou obranu může nosit běžný občan. Ne každý však má zkušenost s jejich používáním v obranných situacích.

Obranná střelba se v dnešní době stává stále více populárním tématem. Běžně lze absolvovat kurzy a výcviky zabývající se touto problematikou, které jsou určeny pro veřejnost. S touto problematikou je také možné se setkat i prostřednictvím literatury nebo publikací. Obecně platí, že pozic a způsobů střelby je mnoho a každé provedení nese své výhody i nevýhody vzhledem k dané situaci. Většinou však každý autor nebo instruktor propaguje a cvičí pouze několik pozic a způsobů, které sám považuje za nejlepší.

Účelem práce je popsat a analyzovat současné i perspektivní způsoby obranné střelby a to z hlediska faktorů ovlivňujících obrannou situaci. Toto téma jsem si zvolil z osobního zájmu, ale také pro stále relativně malé množství materiálu pojednávajícím o této problematice.

Práce je vhodná jako teoretický podklad pro zájemce o obrannou střelbu a to jak v oblasti sebeobrany, tak profesní obrany.

Teoretická část práce se zabývá právním prostředím v oblasti palných zbraní. Pojednává o problematice držení, nošení a uložení palné zbraně. Dále také vymezuje její legální použití, včetně postupů, které by tomu měly předcházet a také následovat. Poté se tato část zaměřuje na teorii týkající se zbraní a střeliva. Poté popisuje samotné použití palné zbraně a to z hlediska bezpečné manipulace, držení, míření a také nošení. Poslední kapitola se zabývá faktory ovlivňujícími obrannou střelbu, kterými jsou směr útoku, vzdálenost a čas, síly a prostředky a prostředí. Do těchto faktorů je zařazena i skutečnost, zda se jedná o profesní obranu nebo sebeobranu.

Praktická část práce popisuje jednotlivé způsoby střelby, společně s jejich různými formami provedení. Ty jsou analyzovány právě podle faktorů, které ovlivňují obrannou situaci. Poslední kapitola se pak zabývá výběrem a návrhem nejefektivnějších pozic pro obrannou střelbu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ

Seznámení se s právním prostředím v oblasti zbraní je základním a zásadním krokem. Znalost svých povinností a vlastních oprávnění tvoří klíčový podklad pro zákonné použití palné zbraně, to také pomáhá předcházet nežádoucím situacím způsobených neprofesionálním chováním spojeným s vlastnictvím a užíváním palné zbraně. Za takové chování pak lze považovat například držení zbraně v nabitém stavu a to i při jejím přenášení, dále také špatné uložení, kdy může dojít k jejímu zneužití, ztrátě nebo odcizení. V neposlední řadě se jedná o střelbu na místech, kde k ní není střelec oprávněn.

Pro začátek je třeba určit, co nošení a držení zbraně znamená. Tyto pojmy nám vymezuje již zmíněný zákon číslo 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu.

„(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) držením zbraně nebo střeliva mít

- 1. zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí,*
- 2. zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru a uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo,*

b) nošením zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo u sebe, s výjimkou případů uvedených v písmenu a),“ [1]

Za držení lze tedy považovat situaci, kdy máme zbraň například doma uloženou v uzamčené ocelové skříni nebo trezoru, zároveň však musí být uložena tak, aby nemohlo dojít k jejímu okamžitému použití, tedy nenabítá. Do držení také spadá situace, kdy zbraň pouze přenášíme. I v tomto případě však nesmí být nabitá, musí být umístěná v uzavřeném obalu, a tedy musí být také ve stavu vylučujícím její okamžité použití.[2]

Do nošení zbraně můžeme zařadit primárně situace, kdy máme zbraň u sebe, ale není umístěná v uzavřeném obalu. V praxi pak většinou nabitou a připravenou k okamžitému použití. Zákon dále ukládá, že zbraň nesmí být nošena viditelně. Musí být tedy nošena skrytě tak, aby žádná z jejích částí nebyla fyzicky viditelná.[2]

1.1 Uložení a zabezpečení zbraně

Každý vlastník zbraně je povinen si počínat tak, aby zabránil jejímu zneužití, ztrátě nebo odcizení. Proto je také vhodné zmínit §58 zákon číslo 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, který udává, že zbraň a střelivo má být ukládáno do ocelových uzamykatelných schránek nebo skříní. Pro tyto účely jsou přímo vyráběny zbraňové skříně, trezory případně boxy. To neplatí u vlastnictví do 2 kusů zbraní. Zde musí být splněn požadavek pouze vhodného uložení, tedy takového, aby nemohlo dojít k jejich zneužití, ztrátě nebo odcizení.

Obr. 1: Trezor na krátké zbraně.[3]

1.2 Použití zbraně

Samozřejmě i samotné použití palné zbraně musí mít své zákonné důvody. Z páteho odstavce §28 z. č. 119/2000 Sb. zákona o střelných zbraních a střelivu vyplývá, že hlavní důvody použití palné zbraně v obraně jsou k ochraně života, zdraví nebo majetku. Za její použití je pak myšlen samotný výstřel a to například i varovný.

„ (5) Držitel zbrojního průkazu smí ze zbraně, kterou je oprávněn držet, střílet pouze v místech, kde je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu, nebo na střelnici, pokud se nejedná o použití zbraně k ochraně života, zdraví nebo majetku. Soudní znalec, který je držitelem zbrojního průkazu, je oprávněn držet zbraň a střelivo a střílet ze zbraně za účelem vypracování znaleckého posudku.“ [1]

Tyto důvody a podmínky, za kterých lze palnou zbraň použít, nám dále vymezují dva základní paragrafy a to: §29 Nutná obrana a §28 Krajní nouze z. č. 40/2000 Sb. – Trestní zákoník.

1.2.1 Nutná obrana §29 z. č. 40/2009 Sb.

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestním činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“[4]

Tento paragraf trestního zákoníku je stěžejním podkladem pro legální, tedy oprávněné použití palné zbraně při obraně. Obecně lze říci, že podstatou tohoto paragrafu je dát každému občanovi možnost na vlastní sebeobranu a to pokud jsou napadeny zájmy chráněné tímto zákonem. Těmito zájmy se rozumí život, zdraví, majetek ale například i lidská důstojnost nebo čest. Pokud je tedy některý z těchto zájmů ohrožen, může se dotyčná osoba bránit a to i způsobem, který by byl za normálních okolností protiprávní. Je však zároveň důležité, aby tento útok na výše zmíněné hodnoty přímo hrozil nebo trval, tedy právě probíhal. Nejedná se o naplnění bodů nutné obrany, pokud bylo již útok zanecháno a to i bezprostředně po něm.

Dále při samotné obraně musí být dodržen druhý odstavce uvedeného paragrafu, který nám říká, že obrana nesmí být zcela zjevně nepřiměřená. Nepopírá však jistou nepřiměřenost obrany, ta je v praxi naopak potřebná, pokud má být obrana efektivní a účinná. Bohužel naplnění tohoto bodu se v praktickém použití často stává subjektivním.

Pochopitelně tedy použití palné zbraně nesmí být zjevně nepřiměřené dané situaci. Těžko bychom například zdůvodňovali její využití při slovním napadení důstojnosti nebo cti.

Ve vztahu ke krajní nouzi je vhodné také uvést, že nutná obrana se vztahuje primárně na útok ze strany člověka.

Zjednodušeně musí platit:

- Útok přímo hrozí nebo trvá.
- Útok ze strany člověka.
- Následky obrany mohou být vyšší (ne **zcela zjevně nepřiměřené**).

1.2.2 Krajní nouze §28 z. č. 40/2009 Sb.

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“[4]

V případě krajní nouze se dá hovořit o stejných zásadách. Hlavním rozdílem se stává fakt, že následek, který je obranou způsoben, musí být vždy menší než ten, který hrozil.

Krajinou nouze v podstatě popisuje obranu před vším, co nespadá do nutné obrany. Jedná se o přímo hrozící nebezpečí ze strany přírody (povodně, požáry, atd.), zvířat (s výjimkou poštvaných zvířat, která jsou chápána jako zbraň a tedy spadají do nutné obrany), ale také dětí a osob tělesně nebo duševně hendikepovaných, popřípadě seniorů. Do této skupiny patří i osoby jednající v omylu.

Jak je řečeno v druhém odstavci, nutná obrana se dále nevztahuje na osoby, které jsou nebezpečí povinny snášet. Sem můžeme zařadit například policisty, hasiče, záchranáře nebo vojáky. Tito mají ze zákona povinnost snášet riziko související s výkonem jejich povolání, na rozdíl od ostatních obyvatel. I to ale má své hranice, konkrétně tato povinnost neplatí, pokud je zřejmé, že nemůže daný úkon úspěšně dokončit.

Dále druhý odstavec hovoří o tom, že se nejedná o krajinou nouzi, pokud bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak. To znamená například předcházením nebo vyhnutím se dané situaci.

Zjednodušeně musí platit:

- Nebezpečí přímo hrozí nebo trvá.
- Nebezpečí ze strany všeho, co není popsáno v nutné obraně.
- Následky obrany musí být vždy menší, než jaké hrozily.
- Nejde o krajinou nouzi, pokud bylo možno nebezpečí odvrátit jiným způsobem.
- Netýká se osob, které jsou nebezpečí povinny snášet.

Než tedy dojde k samotnému použití zbraně k obraně, je nutné vyhodnotit, zda byly naplněny všechny výše uvedené podmínky nutné obrany nebo krajinou nouze.

1.2.3 Postup před použitím palné zbraně

Měli bychom si uvědomit, že samotné použití palné zbraně by mělo být poslední volbou a mělo by k ní dojít opravdu v nejkrajnějším případě. V první řadě je vhodné předcházet samotným nebezpečným situacím. Pokud se však již do nějaké dostaneme, měl by následovat pokus o její bezkonfliktní vyřešení, například verbálně. Pokud i to v dané chvíli není možné, dostáváme se k otázce, zda je použití palné zbraně nezbytné k vyřešení situace. Jak již bylo uvedeno, tak použití palné zbraně nesmí být zcela zjevně nepřiměřené dané situaci.[5]

1.2.4 Postup po použití palné zbraně

Dojde-li k oprávněnému použití palné zbraně, je nutné vědět, jak se dále zachovat. Samozřejmě nejdříve musí dojít k bezpečnému uložení zbraně a to i v nabitém stavu, jelikož se jedná o předmět budoucího zkoumání orgánů činných v trestním řízení. Pokud došlo k jakémukoliv zranění, je nutné poskytnout pomoc a zavolat záchrannou službu. To platí i v případě zranění útočnicka.[5]

Při každém použití palné zbraně je dále nutno toto ohlásit policii, která musí její použití zdokumentovat pro další šetření jeho oprávněnosti a to i v případě, kdy nedošlo k žádným škodám ani újmě na životě, zdraví nebo majetku. S tímto souvisí poskytnutí veškeré součinnosti pro objasnění podmínek použití zbraně. Jejím použitím je pak v tomto smyslu myšlen samotný výstřel.

Přesto, že zde tato povinnost není, mělo by k ohlášení dojít i při pouhé manipulaci se zbraní na veřejnosti, jelikož stále jde o přestupkové jednání dle občanského zákoníku. Ohlášením vlastní manipulace se zbraní na veřejnosti, například za účelem demonstrace síly před útočnickem, lze předcházet pozdějšímu možnému stíhání za tento přestupek.

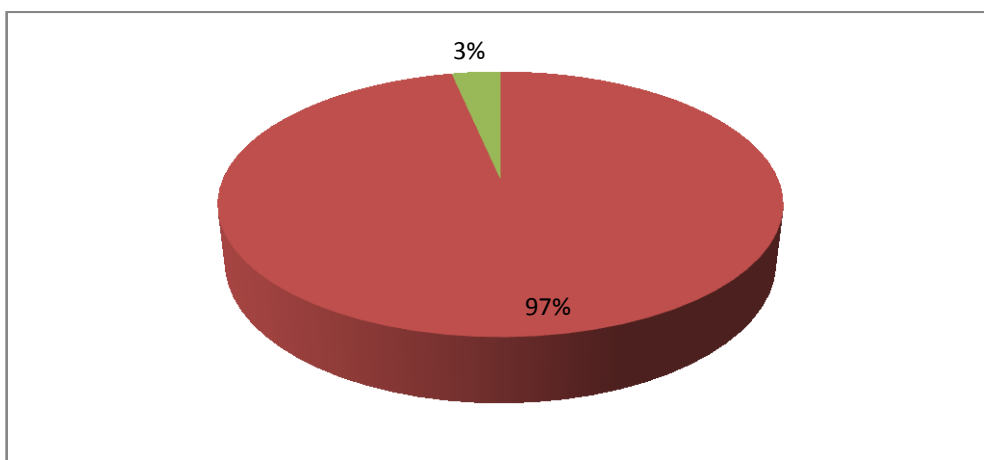
1.3 Shrnutí

Znalost práv a povinností v oblastech nošení, držení a použití palné zbraně je základním tématem. Každý, kdo se rozhodne vlastnit a nosit palnou zbraň, by měl být s právními aspekty této problematiky seznámen, jelikož se jedná o jednu z podmínek získání zbrojního průkazu.

Nošení palné zbraně v praxi znamená mít zbraň u sebe připravenou k okamžitému použití. Naopak stav držení okamžitého použití vylučuje a to uzavřením zbraně v obalu nebo

trezoru v jejím nenabitém stavu. Pro jejich uložení lze na trhu najít zbraňové boxy a trezory vyrobené za tímto účelem. Uložení do trezoru se však nevztahuje k vlastnictví dvou kusů zbraní. Zde je podmínka, aby byly uloženy vhodně, tedy aby nedošlo k jejich zneužití, ztrátě nebo odcizení. V oblasti použití palné zbraně při obraně pak tvoří právní podklad § 29 z. č. 40/2009 Sb. – Nutná obrana a §28 z. č. 40/2009 Sb. – Krajní nouze.

Právní prostředí v České republice týkající se zbraní a střeliva, včetně jejich použití, je stále dle názorů střelecké veřejnosti fungující a vůči občanům dostatečně přívětivé. To podporuje i výsledek dotazníkového šetření, kdy celých 97% dotázaných uvedlo, že považuje českou legislativu v oblasti zbraní a střeliva za dobrou a fungující.

Obr. 2: Výsledky dotazníku - Považujete českou legislativu v oblasti zbraní a střeliva za dobrou a fungující? [Vlastní zdroj]

2 ZÁKLADY POUŽITÍ ZBRANĚ

Než je přistoupeno k samotnému užívání zbraně je vhodné začít střeleckou teorií a základy, které se týkají bezpečné manipulace, úchopu zbraně ale také samotného míření.

2.1 Palné zbraně a náboje

Zákon číslo 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu definuje palnou zbraň takto:

„Palná zbraň - střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie“ [1]

Jedná se tedy o druh střelné zbraně, u které k výstřelu dochází v důsledku chemické reakce (například hoření výmetné náplně v nábojnici), což má za následek uvedení střely do pohybu a tedy jejího vystřelení.[6]

2.1.1 Druhy palných zbraní

Palné zbraně primárně lze rozdělit na dlouhé a krátké. Dlouhé zbraně pak lze dále dělit na kulové nebo brokové. Do kulových zbraní řadíme samopaly a pušky. Brokové jsou pak zastoupeny brokovnicemi. Krátké zbraně pak dělíme na pistole a revolvery.

„Krátká zbraň - palná zbraň, jejíž délka hlavně nepřesahuje 300 mm nebo jejíž celková délka nepřesahuje 600 mm.“ [1]

„Dlouhá zbraň - palná zbraň, která není krátkou zbraní.“ [1]

„Kulová zbraň - palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu kulovými náboji nebo kulovými střelami, případně speciálními náboji nebo střelami pro kulovou zbraň.“ [1]

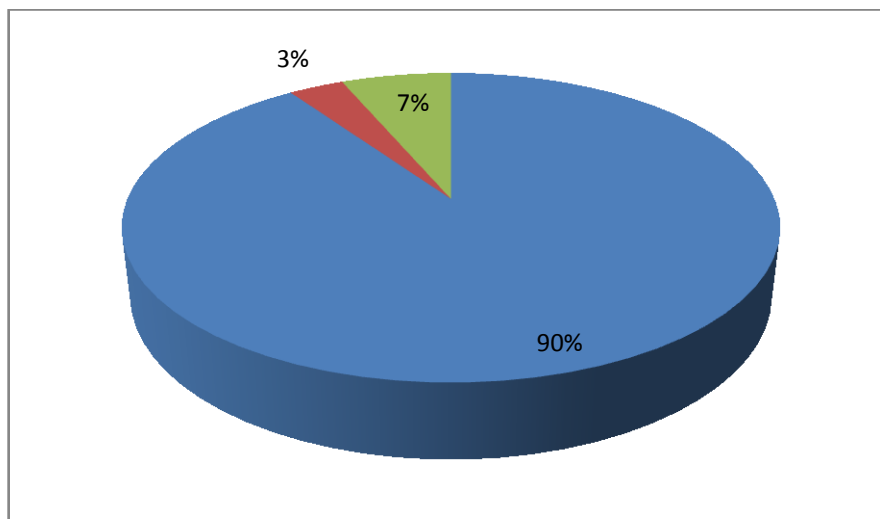
„Broková zbraň - palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu brokovými náboji, případně speciálními náboji pro brokovou zbraň.“ [1]

Dále můžeme krátké zbraně dělit také podle velikosti a to na Long, FullSize, Compact, SubCompact a MinCompact. Za Long jsou označovány zbraně s prodlouženou hlavní. Takzvaný FullSize můžeme označit za plnou pistolovou velikost. Compact znamená střední velikost a SubCompact značí malou velikost. Nejmenším modelem je pak MiniCompact, který se od SubCompactu liší kratší délkou a výškou zhruba o 1 cm.

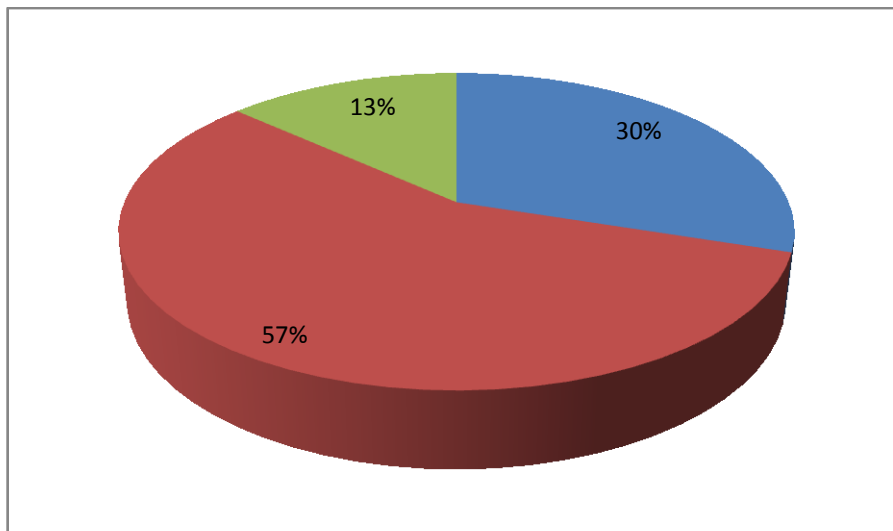
Obr. 3: Srovnání velikostí pistolí GLOCK.[7]

Jelikož však v obranné střelbě jsou nejpoužívanější palné zbraně pistolového typu, věnují se následující kapitoly právě jim. Tento fakt podporuje i výsledek dotazníkového šetření. Právě pistole preferovalo 90% dotázaných, 3% revolvery a dlouhé zbraně preferovalo 7% respondentů.

Obr. 4: Výsledky dotazníku - Jaký typ zbraně preferujete, popřípadě jakou ráži?[Vlastní zdroj]

Z velikostních typů je pak nejpreferovanější v 57% případů Compact, FullSize dává přednost 30% dotázaných a malým velikostem jako SubCompact 13%, z toho primárně tuto velikost volily právě ženy a to 75% dotázaných.

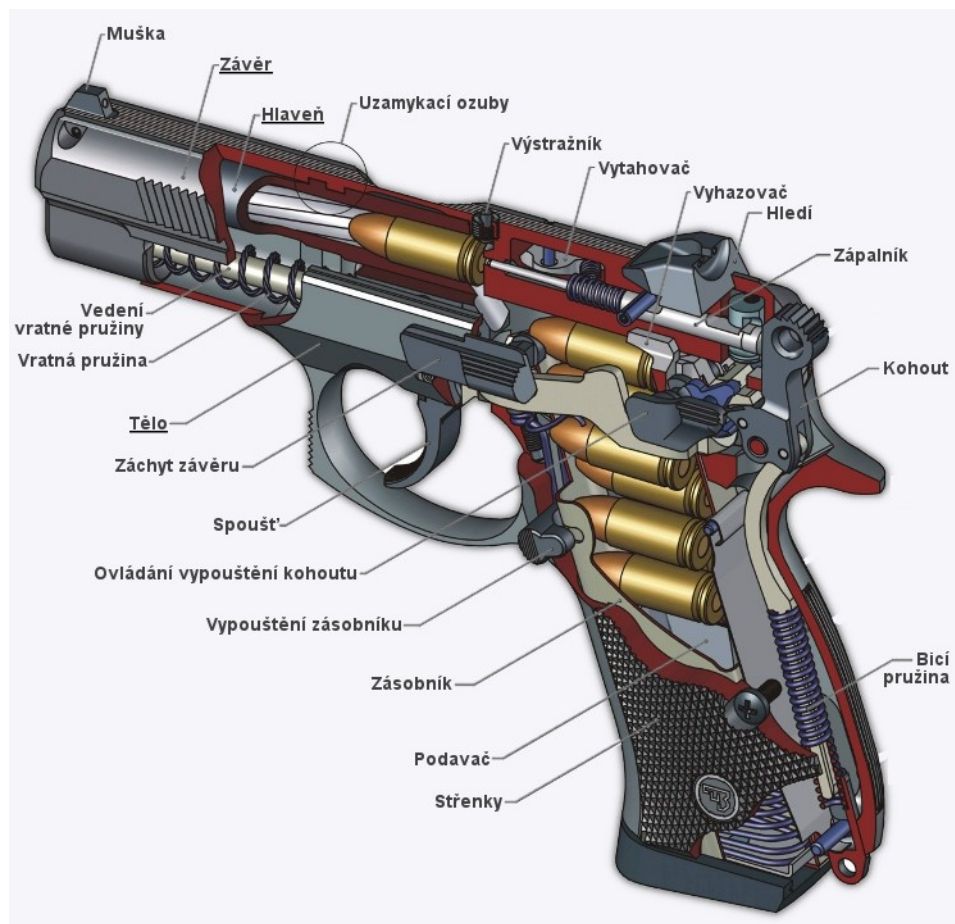
Obr. 5: Výsledky dotazníku - Jakou velikost zbraně preferujete?[Vlastní zdroj]

2.1.2 Konstrukce palné zbraně

Konstrukce u pistole je tvořena třemi hlavními částmi a těmi jsou tělo nebo také rám zbraně, závěr zbraně a hlaveň. Na rámu bývají zpravidla umístěny hlavní ovládací prvky, kterými jsou spoušť, záchyty závěru, vypouštěč nebo také záchyty zásobníku, kohout a pojistka, případně vypouštěč kohoutu takzvaný decock. Jejich přítomnost je však podmíněna samotným druhem a konstrukcí pistole. Například, u zbraní typu Glock nenajdeme díky přímoběžnému úderníku kohout, ani nedisponují mechanickou pojistkou na vnější straně rámu.

- Tělo zbraně – jedna z hlavních částí zbraně, obsahuje spoušťové ústrojí a nese hlavní ovládací prvky, obsahuje také zásobníkovou šachtu;
- Závěr zbraně – další hlavní část zbraně, navádí náboj do nábojové komory a uzamyká ji, nese také mířidla a bicí ústrojí;
- Hlaveň – hlavní část zbraně, vede střelu a pomocí drážek jí udává rotaci, v zadní části je na ni napojena nábojová komora;
- Spoušť – spouští, případně doplní bicí ústrojí;
- Záchyty závěru – zachytávají závěr v zadní poloze a slouží i k jeho spuštění vpřed;
- Záchyty zásobníku – zachytávají zásobník v šachtě a slouží i k jeho vypuštění;

- Pojistka – zabraňuje výstřelu;
- Muška – prvek mechanických mířidel, nachází se v přední části závěru;
- Hledí – prvek mechanických mířidel, nachází se v zadní části závěru;
- Kohout – vypuštěním udeří do úderníku.

Obr. 6: Řez pistolí. [8]

2.1.3 Druhy nábojů

Pro značení nábojů se využívá takzvané ráže, která uvádí průměr střely a to v milimetrech nebo v desetinách palce. Toto označení vychází především ze zvyklostí jednotlivých zemí uvádět míry v metrickém či palcovém systému.

Stejně jako dělíme zbraně, tak můžeme rozdělit i samotné náboje. Jedním z hledisek dělení je to, do jakého typu zbraně jsou určeny. V tomto smyslu je rozdělujeme na střelivo do krátkých nebo dlouhých zbraní.

Střelivo do dlouhých zbraní dále dělíme na kulové nebo brokové. Výjimkou jsou samopaly, které používají střelivo do krátkých zbraní (většinou 9x19). Náboje do krátkých zbraní pak dělíme na pistolové a revolverové. Výjimkou jsou revolvery vyrobené pro použití pistolového střeliva (nejčastěji 9x19) a naopak také pistole využívající revolverové střelivo (například .44 Magnum). Náboje se pak liší velikostí nábojnice, průměrem střely a svými balistickými vlastnostmi.

Samostatným druhem střeliva jsou náboje s okrajovým zápalem. Ty jsou používány do dlouhých i krátkých zbraní malorážkového typu. Nejčastější bývá ráže .22 LongRifle.

V sekci pistolových nábojů rozeznáváme tři základní ráže. První a zároveň jednou z nejpoužívanějších je verze 9x19. Tento náboj se v celoplášťové verzi z uvedených vyznačuje vysokou průbojností, ale zato menším zastavovacím účinkem, tedy účinkem po němž nemůže útok pokračovat. Druhou ráží je .40 S&W, třetí pak .45 ACP. Nejoblíbenějším a nejpoužívanějším nábojem ovšem stále zůstává ráže 9x19, což podporuje i výsledek šetření. U všech dotázaných, kteří preferují pistolový typ zbraně, byla uvedena právě tato ráže.[9] Za popularitu nábojů 9x19 může především jejich rozšířenost, dostupnost a hlavně cena, která se na trhu pohybuje pod cenami výše zmíněných pistolových ráží.

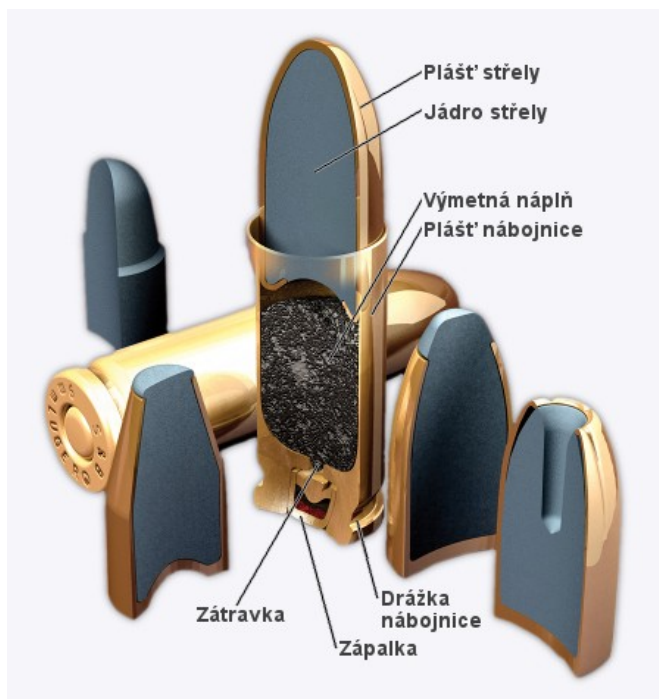
Obr. 7: Druhy nábojů.[10]

2.1.4 Konstrukce náboje

Náboj se skládá ze čtyř hlavních částí a to z nábojnice, střely, která je do ní zasazena, výmetné náplně a zápalky. Zápalka se nachází ve dnu nábojnice a po úderu zápalníku

zbraně zažehne výmetnou náplň. Nábojnice dále uvnitř obsahuje právě zmíněnou výmetnou náplň. Ta se nachází uzavřena mezi zápalkou a střelou. Po jejím zažehnutí dochází k uvolnění energie a tím k vystřelení střely z nábojnice.

Složení samotné střely je různé a odvíjí se od něj její vlastnosti, jako zastavovací účinek nebo průbojnost. Všeobecně však střelu tvoří plášť a jádro.

Obr. 8: Konstrukce náboje.[11]

2.2 Použití zbraně

Použití palné zbraně provází několik zásad. Nejdříve je však nutné seznámit se s bezpečnostními zásadami.

2.2.1 Bezpečná manipulace

První věcí co je třeba znát a ovládat při používání palné zbraně je bezpečná manipulace. Ta tvoří základ, který bývá považován za prvotní fázi použití palné zbraně. Podstatou bezpečné manipulace je předcházet situacím, vedoucím k nedbalostnímu ohrožení především života a zdraví a to nejen vlastního ale i cizího.

Bezpečná manipulace obsahuje několik stanovených zásad. Tyto zásady spolu navzájem souvisejí a snižují riziko vzniklé neodbornou manipulací s planou zbraní.

- **Chovat se jako by zbraň byla nabitá** – jedná se o obecnou zásadu bezpečné manipulace, kdy je potřeba ke zbrani přistupovat vždy s opatrností, jako by byla v nabitém stavu a mohla vystřelit.
- **Prst mimo spoušť** – kdykoli uchopíme zbraň, ukazováček střílejší ruky je vždy položen podél rámu zbraně. Do prostoru lučičku nebo na spoušť jej vkládáme jen za podmínky, že chceme a jsme připraveni vystřelit.
- **Hlaveň směřuje do bezpečného prostoru** – ústí hlavně by mělo vždy směřovat do bezpečného prostoru. Tím je myšlen prostor, kde nechtěný výstřel nezpůsobí žádné ohrožení života nebo zdraví, případně i minimální nebo žádné škody na majetku. Hlaveň by také nikdy neměla mířit na nikoho, koho nechceme vědomě ohrozit.[12]

Další základní věci patřící do bezpečné manipulace je kontrola a vybití zbraně. Jedná se o postup uvedení zbraně do bezpečného stavu, ve kterém by i při neodborné manipulaci nedošlo k nechtěnému výstřelu.

Prvním krokem při vybití je vytažení zásobníku ze šachty. Následně se provádí kontrola nábojové komory vystavením závěru do zadní polohy. Pokud by se v komoře nacházel náboj, dojde tak k jeho vyhození. Po ujištění, že je nábojová komora opravdu prázdná, lze spustit závěr zpět do přední polohy. Nakonec již následuje pouze takzvaná mířená rána jistoty provedená stisknutím spouště nenabitě zbraně a vypuštěním jejího bicího mechanismu. Ránu jistoty vždy provádíme s mířením do bezpečného prostoru.[13]

Obr. 9: Kontrola a vybití zbraně.[Vlastní zdroj]

2.2.2 Pohotovostní polohy

Držení zbraně v pohotovostních polohách se využívá ve chvílích, kdy nehrozí přímé ohrožení a není třeba se zbraní fakticky manipulovat. Jedná se o situace před konfrontací, po konfrontaci útočníka nebo hlavně při přesunech se zbraní, kdy stále hrozí nebezpečí. Uložení zbraně do pouzdra není vhodným řešením, například z důvodu možnosti vzniku dalšího napadení. Obecně lze říci, že držení zbraně v pohotovostní poloze umožňuje střelci rychlou reakci a opětovné zaujetí pozice, ze které lze eliminovat útok.

Základní pohotovostní poloha

U tohoto způsobu držení se zbraň nachází v obouřučním úchopu ve výšce hrudníku, kdy je stažena k tělu. Hlaveň míří směrem vpřed. Výhody tohoto způsobu spočívají v možnosti okamžité reakce na hrozbu, především pokud přijde z čelního směru. Již v této poloze je možné začít střelbu proti cíli a zároveň propnutím paží zapíchnout zbraň na cíl a zaujmout střelecký postoj.

Obr. 10: Základní pohotovostní poloha. [Vlastní zdroj]

Pokročilá pohotovostní poloha

Zbraň se opět nachází ve výšce hrudníku, ovšem zásadní rozdíl tvoří směr hlavně, která míří směrem šikmo dolů. Využití této polohy je vhodné v prostředí, kde se nachází nezúčastněné osoby. Jelikož hlaveň směřuje dolů, nedochází tak při pohybu se zbraní k ohrožování právě nezúčastněných osob. Na druhou stranu směr hlavně zůstává i nevýhodou, kdy před zahájením střelby musí samozřejmě dojít k vytočení zbraně vpřed.

Tuto polohu lze dále rozdělit dle úchopu zbraně do několika variant. Při základní variantě je zbraň držena v plném úchopu pouze střílejší rukou a podložena hřbetem druhé ruky opírající se o hrudník. Další varianta se liší pouze v poloze nestřílejší ruky, která nepodkládá zbraň, ale překrývá ji z vnější strany. Zbraň se opírá přímo o hrudník. Tato varianta bývá vhodnější do prostředí, kde hrozí riziko z bezprostřední blízkosti a mohlo by dojít k odebrání zbraně. Nevýhodou u těchto variant, kromě již zmíněného směru hlavně, tvoří nutnost upravení úchopu při zapichování na cíl, kdy dochází k sevření nestřílejší rukou.

U poslední varianty je zbraň držena v obouručním úchopu, nemusí tedy při zapichování na cíl dojít k opětovnému přikládání nestřílejší ruky a tím i k úpravě držení. Ovšem v porovnání s předchozími možnostmi není tak pohodlná a zbraň je držena dále od těla.

Obr. 11: Varianty pokročilé pohotovostní polohy. [Vlastní zdroj]

Poloha podél nohy

Poloha podél nohy se řadí k jednoručním způsobům. Zbraň je držena pouze střílejší rukou a spuštěna podél nohy. Při nesení zbraně tímto způsobem je třeba dát si pozor, kam směřuje její hlaveň, aby nemířila na vlastní chodidlo. Z tohoto důvodu míří hlaveň při nesení mírně od těla.

*Obr. 12: Poloha podél nohy.
[Vlastní zdroj]*

2.2.3 Střelba

Přesná střelba závisí na několika faktorech. Především se jedná o pevný úchop zbraně v kombinaci se správným postojem. Úchop musí být pevný, aby zpětný ráz byl pod kontrolou střelce. Na druhou stranu nesmí být křečovitý, protože by docházelo k rychlé únavě rukou a současně k jejich třesu. Další chybou při držení bývá nízký úchop, kdy vzniká mezera mezi zadní částí rámu, takzvanou ostruhou a dlaní. Ten vede k vyvracení zbraně při výstřelu.[13]

Obouruční úchopy rozeznáváme dva základní. V prvním případě, je palec střilející ruky posazen níž a dotýká se tak prstů svírajících zbraň. Nestřilející ruka drží zbraň v protilehlém úchopu, kdy její palec fixuje palec střilející ruky na úchopu.

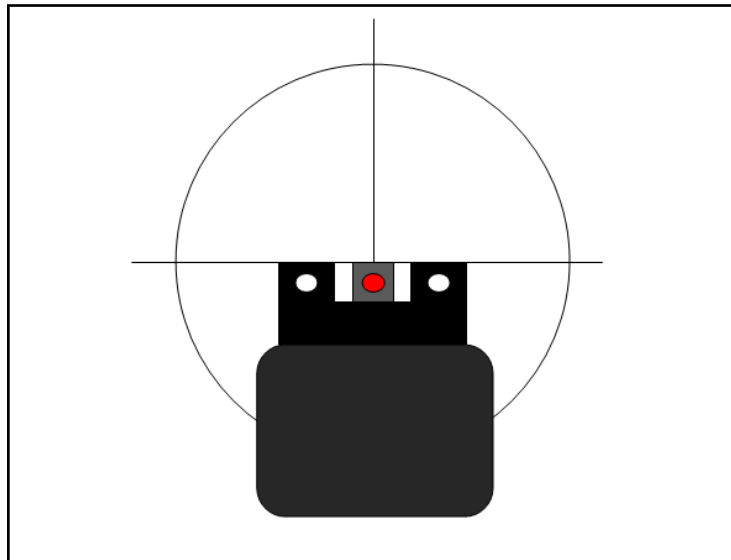
Obr. 13: Úchop s fixací palce.[Vlastní zdroj]

V druhém případě se palec střilející ruky nachází výš, zhruba na úrovni závěru a leží na palci nestřilející ruky, který pak kopíruje tělo zbraně směrem k ústí.[13]

Obr. 14: Úchop s palcem podél těla zbraně.[Vlastní zdroj]

Pro přesné zamíření na cíl disponuje standardně zbraň mířidly. Ta jsou tvořena muškou v přední části závěru a hledím v zadní části. Pro přesné zamíření je potřeba dosáhnout takzvaného srovnání mířidel. Jedná se o stav, kdy se muška nachází uprostřed výřezu hledí a současně jsou horní hrany hledí a mušky srovnány do jedné roviny. Pokud jsou takto mířidla srovnána, střed horní hrany mušky míří na cíl.

Obr. 15: Srovnání mířidel na cíli.[Vlastní zdroj]

2.2.4 Nošení zbraně

Způsobů nošení palné zbraně je mnoho. Liší se především umístěním pouzdra na těle ale i jeho typem. Samotná pouzdra lze dělit podle jejich provedení na textilní, kožená, plastová nebo kombinovaná. Pouzdra dále mohou disponovat pojistkami bránícími vytržení zbraně. Jejich nevýhodou bývá fakt, že před vytasení zbraně z pouzdra, musí dojít k odblokování pojistky. V obranné situaci to znamená další úkon navíc, což z časového hlediska není žádoucí. Problém také může nastat ve chvíli, kdy při tasení, například vlivem stresu, nedojde ke správnému odblokování pojistky. To může opět vyústit v nežádoucí situaci a zapříčinit ztrátu času na akci i reakci. Naopak za výhodu pojistek lze považovat znemožnění vytrhnutí zbraně z pouzdra, například útočником při napadení na kontaktní vzdálenost.[13]

Samostatnou kategorií pistolových pouzder bez pojistek tvoří plastová samosvorná pouzdra. Ta jsou vyráběna a lisována na konkrétní typ zbraně, kdy vnitřní dutina pouzdra přesně kopíruje povrch a kontury pistole. Po zasunutí zbraně do pouzdra tak dojde k jejímu zapadnutí do vylisované textury, která ji drží pevně v pouzdře.

Obr. 16: Textilní pouzdro s pojistkou (vlevo), plastové samosvorné pouzdro (vpravo). [Vlastní zdroj]

Jeden z dalších způsobů nošení zbraně je za pomoci klipsů nebo spon, které se umisťují přímo na tělo zbraně. Spona pak slouží k zachycení na opasku případně na jiných vhodných částech oděvu. Odpadá tak nutnost nošení samostatného pouzdra.

Obr. 17: Nošení zbraně pomocí spony. [12]

Jak bylo zmíněno v úvodu, nošení zbraně lze rozlišovat dle jejího umístění na těle. Z pohledu obranné střelby je za nejpraktičtější považován způsob opaskového nošení. I zde existují různé varianty. Například umístění zbraně v oblasti břicha nebo naopak zezadu v bederní oblasti. Za nejvíce rozšířené nošení je považováno umístění zbraně na boku u střílejší ruky. Výhody tohoto způsobu spočívají v dostupnosti úchopu zbraně vzhledem ke střílejší ruce. To umožňuje v kombinaci se správnou technikou tasení rychlý přechod do pozice, kdy lze použít zbraň proti útočníkovi již v úrovni pasu. Zároveň není problém při

tomto nošení ukrýt zbraň pod běžným oblečením. Ovšem vzhledem k umístění je třeba si dát pozor na délku horní vrstvy oblečení překrývající zbraň, aby její délka byla dostatečná. Problém může nastat především u větších zbraní. Například kratší oblečení nemusí zakrýt celou přední část zbraně k jejímu ústí. Ukrytí poté usnadňují pouzdra určená pro vnitřní nošení, která umožňují nosit zbraň na vnitřní straně oděvu mezi tělem a oblečením.[13]

Obr. 18: Opaskové pouzdro.[Vlastní zdroj]

Dalším velmi známým způsobem je nošení v podpažním pouzdře. Jeho výhoda spočívá ve snadném skrytí zbraně pod horní vrstvou oblečení. Její překrytí lze dosáhnout například i kratší bundou nebo mikinou. Hlavní nevýhoda však spočívá v umístění zbraně od střelecké ruky. Ta se nachází úhlopříčně na opačné straně a zároveň ve větší výšce. Vzdálenost, která tedy musí být překonána, než dojde k samotnému úchopu zbraně je mnohem větší. S tím souvisí i delší čas potřebný k taseň a navedení zbraně směrem k cíli.[13]

Obr. 19: Podpažní pouzdro.[16]

Takticky velmi vhodný způsob nošení umožňuje stehenní pouzdro. Může za to ideální umístění střelící ruky vzhledem k rukojeti zbraně. Ta se v tomto případě, na rozdíl od opaskového nošení, nachází ve stejné výšce jako střelící ruka. Ovšem tento způsob lze jen těžko použít v civilní sféře, protože spolehlivě skrýt takto umístěnou zbraň téměř nemožné. I při volbě například dlouhého kabátu dochází během chůze k jejímu odhalování.

Z praxe je tomuto způsobu přiřazována další nevýhoda a to při běhu, kdy takto umístěné pouzdro se zbraní na stehně tvoří nepříjemné závaží.

Obr. 20: Stehenní pouzdro.[17]

Jednou z dalších možností je použití kotníkového pouzdra. Tato varianta však není velmi praktická a proto se málo využívá. Mohou za to nevýhody, které ji doprovází. Z taktického hlediska se jedná o špatnou dosažitelnost zbraně. Další nevýhoda se týká limitu velikosti nošené zbraně, omezující se především na malé velikosti typu SubCompact. Větší zbraně se jen těžko skryjí nohavicemi. Z těchto důvodů bývá tento způsob vhodný především pro nošení záložních zbraní.[13]

Obr. 21: Kotníkové pouzdro.[18]

Samostatnou kapitolou v oblasti nošení palné zbraně tvoří ledvinky a tašky určené k tomuto účelu. Jejich přednost spočívá v jistotě kompletního skrytí zbraně nezávisle na oděvu. Lze je tedy umístit do výhodnější polohy proti střelející ruce, například právě v oblasti stehna. Naopak nevýhodou tohoto způsobu je nutnost samotného otevření kapsy se zbraní, ve které je umístěna. Podobně jako u pouzder s pojistkami se i zde jedná o další nutný úkon, jenž musí předcházet tasení.

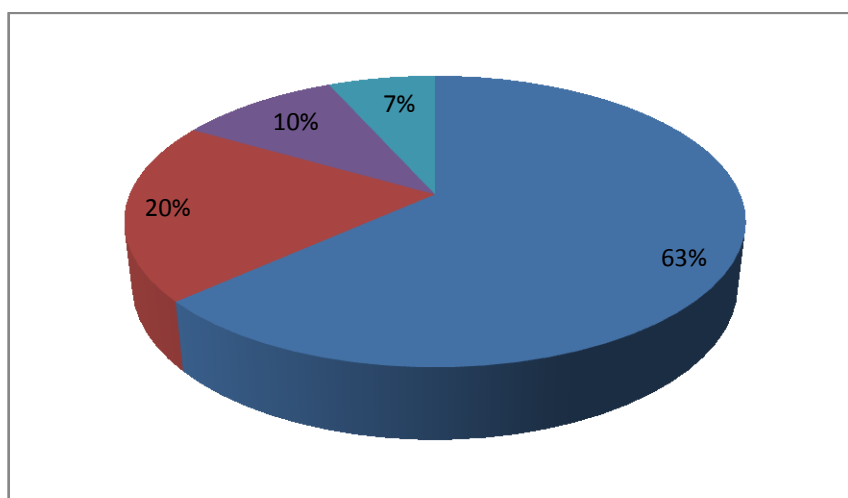
Obr. 22: Ledvinkové pouzdro.[19]

2.3 Shrnutí

Zbraně lze dělit z mnoha hledisek. Pro účely obranné střelby je však nejpreferovanějším typem pistole a to velikosti Compact. Nejoblíbenější druh střeliva pak zastupuje náboj ráže 9x19 a to především kvůli jeho dostupnosti.

Ze způsobů nošení palné zbraně je při obranné střelbě nejpreferovanějším nošení v opaskovém pouzdře. To podporuje i fakt, že pro tento způsob se rozhodlo 63% dotázaných, 20% pak upřednostňovalo pouzdra podpažní, 10% ledvinková a 7% respondentů preferovalo pouzdra stehenní. Kotníková pouzdra nebyla uvedena v žádné z odpovědí, což podporuje jejich špatnou praktičnost a problematickou využitelnost. Volbu ledvinkových pouzder ve všech případech preferovaly ženy, což lze přisoudit problematickosti skrytého nošení opaskového pouzdra na straně střílející ruky, které je v kombinaci s hubenou postavou velmi výrazné.

Obr. 23: Výsledky dotazníku- Jaký typ pouzdra pro skryté nošení preferujete? [Vlastní zdroj]

První částí při přistoupení k používání palné zbraně je bezpečná manipulace a základy střelby. Tento první krok obsahuje seznámení se základními ovládacími prvky zbraně, se zásadami bezpečné manipulace, kam spadá kontrola a vybití zbraně, dále pak bezpečnostní zásady a v neposlední řadě i osvojení vhodného úchopu zbraně. Také znalost a využití pohotovostních poloh lze označit za prvek bezpečné manipulace, kdy právě vhodná volba pohotovostní polohy v dané situaci pomáhá zmenšit riziko ohrožení nezúčastněných osob.

3 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ OBRANNOU STŘELBU

Pokud dojde k použití palné zbraně při obraně proti útoku, úspěšnost vyřešení takové situace závisí na mnoha aspektech. Jedním z nich je samotné taktické chování v dané situaci. Toto chování můžeme vyhodnocovat z hlediska mnoha faktorů.

3.1 Směr útoku

Také směr samotného útoku ovlivňuje vhodné řešení dané situace. Především ve volbě vhodné taktiky. U obranné střelby to znamená rychlé zaujetí vhodné pozice, tak aby bylo možno na útok z dané strany vhodně reagovat. Útok navíc může směřovat i z více směrů. Dále je nutné zhodnotit, zda útok hrozí nebo trvá v horizontální rovině nebo i ve vertikální.

Směr útoku by měl být zároveň prvním faktorem, který je vyhodnocován, jelikož nelze vést obranu, pokud není zjištěno, odkud útok přichází.

3.2 Vzdálenost/čas

Vzdálenost a čas jsou hlavní faktory ovlivňující obrannou situaci. Oba jsou navzájem závislé a tvoří hlavní aspekt, který musí obránce vyhodnotit. Právě vzdálenost hrozby od obránce popřípadě chráněného zájmu určuje čas, jaký má obránce na vyřešení situace. V praxi se jedná o nejdůležitější faktor pro volbu vhodné taktiky. S tímto faktorem jsou spojeny schopnosti obránce včas a efektivně na hrozbu reagovat.

3.3 Síly a prostředky

Samotné schopnosti obránce jsou klíčové pro zvládnutí obranné situace. Jak obránce ovládá danou taktiku nebo jak efektivně dokáže vést obranu, to vše má velký dopad na úspěšné řešení situace.

Ve střelecké aplikaci je důležité nejen pravidelné cvičení v mířené střelbě, ale hlavně v obranných aplikacích, jako například využívání krytů, střelba jednou rukou nebo využití různých pozic. V reálných situacích zpravidla nejsou podmínky jako při mířené střelbě na střelnici. Zásadní se zde stává schopnost co nejrychleji a nejefektivněji zasáhnout cíl, současně však sebe i okolí vystavit co nejmenšímu riziku.

Do tohoto faktoru lze zařadit i fyzickou kondici obránce, která může ovlivnit zvládnutí náročnějších pozic a způsobů střelby.

Další skupinou jsou prostředky a výbava ovlivňující obrannou situaci. Na ně lze pohlížet ze dvou hledisek a to jakou výbavou a prostředky disponuje útočník a jakými obránci.

Hlavním prvkem tohoto faktoru je samozřejmě výzbroj, tedy zbraně, které jsou používány nebo mohou být použity. Dále výstroj a s ní související ochranné prvky. Důležitou roli také hraje aktuální oblečení, to může být svým střihem či druhem limitující nebo naopak přinese výhody v konkrétní situaci.

V neposlední řadě lze na tento faktor nahlížet z pohledu stavu používaných prostředků či výbavy a to ve smyslu například dobrého nebo špatného technického stavu. U zbraní tak lze pravidelnou údržbou předcházet závadám a přispět k jejich správné funkčnosti.

U obranné střelby je ovlivňujícím faktorem v oblasti výbavy například jaké pouzdro k nošení zbraně používáme, zda se jedná o opaskové, podpažní nebo ledvinku.

3.4 Prostředí

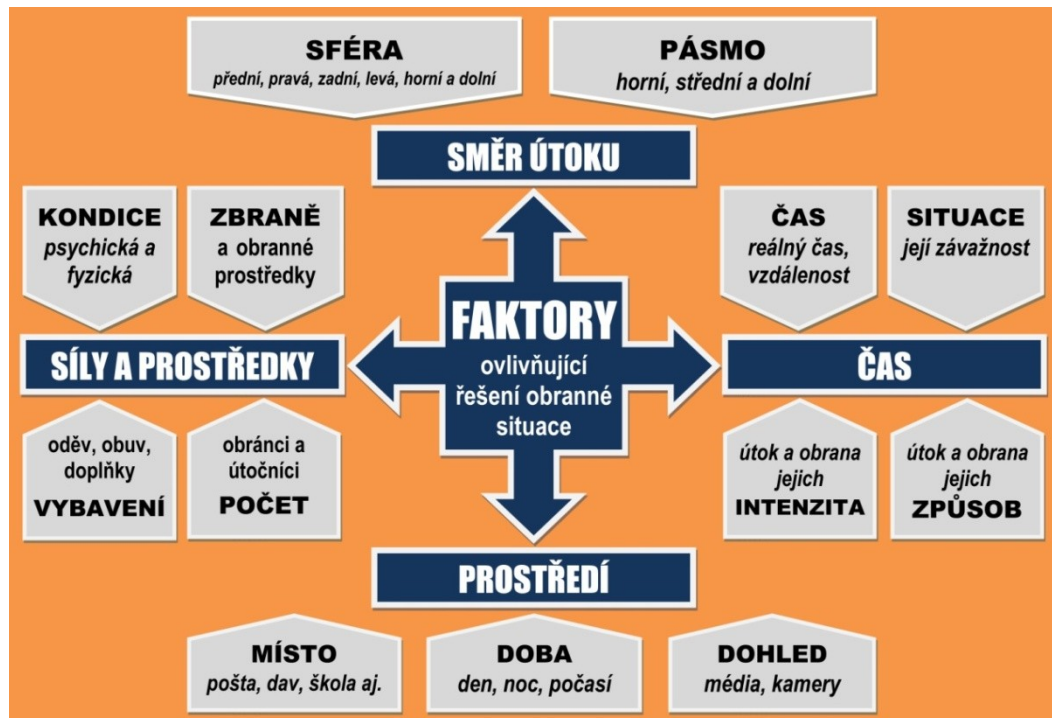
Důležitým faktorem je také samotné prostředí, kde se situace odehrává. Tento faktor lze hodnotit z několika hledisek. Prvním jsou výhody a taktické prvky. Konkrétně při střelbě se může jednat o vhodné kryty nebo využitelnost různých pozic v daném místě.

Dalším hlediskem je to, zda se jedná o místo veřejně přístupné nebo naopak, popřípadě kolik nezúčastněných osob se zde nachází. Z toho logicky vyplývá, že chování obránci musí být přizpůsobeno tomu, aby nedošlo ke zranění nebo zbytečnému ohrožení právě nezúčastněné osoby.

3.5 Profesionální obrana a sebeobrana

Na úvod je vhodné uvědomit si, zda bylo použito zbraně v rámci profesionální obrany nebo sebeobran.

Při sebeobraně je prioritní vlastní zájem, tedy například vlastní zdraví, život, majetek. Naopak u profesionální obrany ustupují vlastní zájmy do pozadí a prioritou se stává zájem jiné osoby, například převážena cenina, život, zdraví klientů nebo jejich majetek. I takováto změna priorit může ovlivnit chování v obranné situaci.[5]

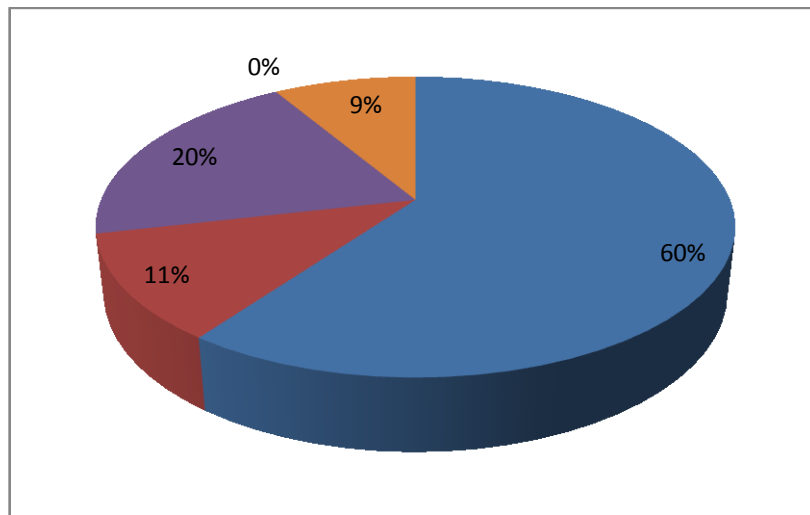

Obr. 24: Faktory ovlivňující řešení obranné situace.[20]

3.6 Shrnutí

Na obrannou situaci má vliv několik faktorů. Jedná se především o směr, ze kterého útok přichází, čas a vzdálenost, síly a prostředky, které lze chápat z pohledu obránce i útočníka a prostředí, ve kterém se obranná situace odehrává. Důležitým faktorem v obranné situaci je také to, zda se jedná o profesní obranu nebo sebeobranu, tedy jestli je chráněn vlastní zájem nebo zájem někoho jiného.

Z uvedených faktorů je nejvíce klíčový čas, který je spojen se vzdáleností útoku. Tento faktor shledalo stěžejním 60% respondentů. Směr útoku označilo důležitým pouze 11% dotázaných, i přes to, že se jedná o stěžejní faktor, jelikož bez znalosti směru útoku nelze vést účinnou obranu ani protiútok. Větší důležitost byla při šetření přikládána prostředí, to považovalo za důležitý prvek 20% dotázaných. Za nejméně důležité byly pak označeny při obranné střelbě síly a schopnosti, ty uvedlo 9% respondentů. Zvláště hodnocené prostředky pak nebyly uvedeny v žádném případě.

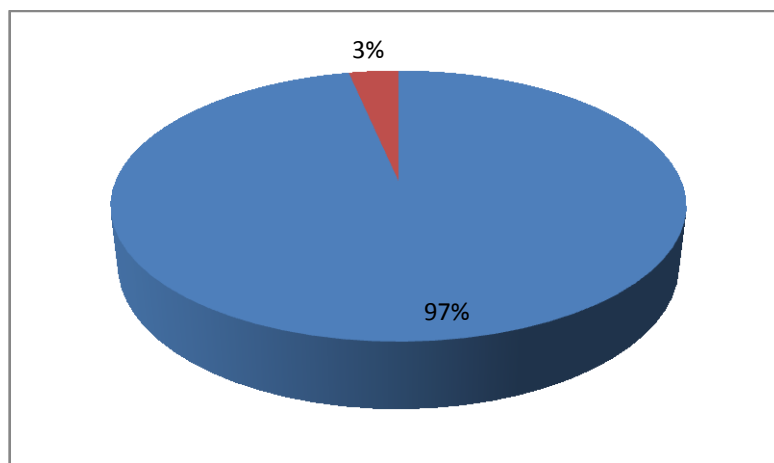

Obr. 25: Výsledky dotazníku - Který z faktorů ovlivňující obrannou situaci považujete za stěžejní? [Vlastní zdroj]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA ZPŮSOBŮ OBRANNÉ STŘELBY

Pokud již někdo vlastní a nosí zbraň na obranu, měl by znát principy a způsoby obranné střelby. V praxi nikdy nenastanou ideální podmínky jako na střelnici. S tímto souhlasilo 97% respondentů.

Obr. 26: Výsledky dotazníku - Měl by člověk nosící palnou zbraň na obranu ovládat obrannou střelbu? [Vlastní zdroj]

Existuje mnoho způsobů obranné střelby. Jejich použití se odvíjí od přizpůsobení konkrétní obranné situaci a to právě z hledisek, které ji ovlivňují.

Než však dojde k zaujetí pozice střelby, měl by být na začátku obranné situace proveden pohyb, například úkrok do strany, vzad nebo vpřed. Tento pohyb je takticky výhodný z několika důvodů. Umožní zvětšit vzdálenost od blízkého útočníka, přiblížit se krytu nebo úkrytu, ale především umožňuje získat čas, jelikož se jedná o změnu, kterou musí útočník vyhodnotit. Tím obránce získává právě čas na zaujetí pozice, případně na volbu vhodného způsobu střelby.

4.1 Tasení zbraně

Jelikož nejpoužívanějším a v obranné střelbě nejpraktičtější způsobem nošení zbraně je v opaskovém pouzdře na straně střelící ruky, zabývá se tato kapitola pouze tasením vycházejícím z tohoto způsobu nošení. Následující postupy lze aplikovat i používání stehenních pouzder.

Tasení zbraně je prvním krokem při jejím použití v praktických aplikacích. Často spolu s ním souvisí i nabití zbraně, tedy natažení závěru a uvedení náboje do nábojové komory. Jednotlivé možnosti tasení se liší právě fází, ve které dojde k natažení závěru.

Pokud se zaměříme pouze na samotnou techniku tasení bez nabití zbraně, tvoří ji několik navazujících kroků. Nejprve musí samozřejmě dojít k uchopení zbraně. Již v této chvíli by mělo dojít k jistému a pevnému úchopu, tomu lze pomoci zatlačením zbraně do pouzdra. Následně dochází k jejímu vytažení vzhůru z pouzdra a k okamžitému vytočení směrem k cíli. Toto okamžité nasměrování zbraně k cíli by mělo proběhnout vždy u jakéhokoliv způsobu tasení zbraně. Za předpokladu, že obránce nosí náboj v komoře, dává mu možnost ihned zahájit střelbu proti cíli. To v situaci, kdy jde především o čas, lze považovat za stěžejní výhodu. Po těchto krocích, následuje přímé zapíchnutí zbraně na cíl, přičemž k uchopení zbraně nestřílející rukou by mělo dojít co nejdříve, ideálně hned po vytočení zbraně k cíli. Dále už je zbraň vedena směrem vzhůru a v před nejkratší cestou směrem k cíli.[14]

Obr. 27: Tasení z opaskového pouzdra.[Vlastní zdroj]

4.1.1 Natažení závěru

Pokud střelec nenosí náboj v komoře, musí při tasení zbraně dojít k natažení závěru a tím k uvedení náboje do nábojové komory. Způsobů jakými to lze provést existuje několik. Všeobecně platí, že nestřílející ruka svírá závěr a působí proti směru tasené zbraně, která se naopak pohybuje vpřed.

V praxi se za takticky nejlepší považuje způsob, kdy dojde k natažení závěru hned po vytočení zbraně k cíli. Nestřílejší ruka svírá závěr mezi prsty a dlaní, po natažení závěru dochází k jejímu uchopení zbraně. Pokročilejší variantou je natažení pouze za pomoci tlaku dlaně a palce nestřílejší ruky na závěr, ovšem jedná se o náročnější variantu, která vyžaduje větší zručnost a zkušenost.

Obr. 28: Natažení závěru po vytasení.[Vlastní zdroj]

Výhoda tohoto způsobu spočívá v možnosti vést střelbu již od pasu a dále při zapíchávání zbraně na cíl. Přínosem také může být možnost rychlého použití nestřílejší ruky k jiným úkonům než k vedení zbraně, například k obraně nezúčastněné osoby, své vlastní nebo k ochraně zbraně před útočníkem.

Další používaný způsob je natažení závěru ve výšce hrudníku. Při tomto natažení závěru lze využít dvou způsobů jeho sevření a to opět mezi prsty a dlaní nestřílejší ruky nebo mezi jejím palcem a ukazovákem v zadní části závěru. Nevýhodou je, že možnost výstřelu nastává až v pozdější fázi tasení.[14]

Obr. 29: Natažení závěru v oblasti hrudníku. [Vlastní zdroj]

4.2 Střelecké postoje

Střelecký postoj je základní pozicí při střelbě. Jeho správné zaujetí dokáže výrazně ovlivnit přesnost a efektivitu vedené střelby, proto se společně s úchopem považuje za jeden z hlavních faktorů ovlivňujících přesnou střelbu. Jednotlivé postoje se však liší v závislosti na pozici těla a využití rukou při držení zbraně.

4.2.1 Obouruční střelba

Dovednost obouruční střelby tvoří v praxi naprostý základ, který by měl ovládat každý, kdo je vlastníkem palné zbraně. Mnohými je také považován za nejefektivnější způsob střelby.

Ve střelectví rozlišujeme tři základní postoje vhodné pro obouruční střelbu.

Weaver

Jedná se o postoj, kdy k docílení stability je noha přilehlá k nestřílející ruce vykročena vpřed, naopak noha přilehlá ke střílející ruce je posunuta dozadu za trup. Nestřílející ruka je pokrčena v loktu a její paže se může přímo opírat o trup. U tohoto postoje dochází

k celkovému vytočení těla směrem k vykročené noze, proto střelec stojí do jisté míry bokem k cíli.

Výhodou u tohoto stylu střelby je intuitivní zaujetí. Vzhledem k poloze nohou lze tento postoj přirozeně zaujmout po předchozím pohybu, například běhu nebo i z něj další pohyb zahájit. To je vhodné při přesunech během nebo po střelbě, případně při zaujímání jiné střelecké pozice. Další výhodou spočívá v použití společně s kryty, kdy lze využít tohoto postoje k redukci vyčnívající siluety zpoza krytu.[13]

Velká nevýhoda však spočívá právě v natočení střelce směrem k protivníkovi. Jelikož je zde střelec natočen bokem, dochází tak k odkrytí slabých částí, pokud obránce nosí balistickou ochranu. Ta totiž disponuje pláty na přední a zadní straně, které jsou zároveň konstruovány na čelní zásah, naopak boky u balistických vest nejsou chráněny vůbec. Také pokud by došlo ke konfrontaci s útočníkem disponujícím palnou zbraní, je zde riziko většího zranění při vstupu projektilu do těla, kdy při bočním postavení dojde k prodloužení střelného kanálu a tím i k větší devastaci tkání. Z těchto důvodů se od tohoto postoje v praxi upouští, přestože je pro začátečníky mnohdy pohodlnější.

Obr. 30: Weaver.[Vlastní zdroj]

Rovnoramenný postoj

Rovnoramenný postoj je charakteristickým postavením střelce striktně čelem k cíli. Nohy jsou zde srovnané do jedné linie a rozkročené na širší ramen. Kolena jsou mírně pokrčená, aby se snížilo těžiště střelce. Pro eliminaci zaklánění při výstřelu je střelec mírně nahnuben vpřed, přičemž obě ruce jsou propnuty.[13]

Jelikož se jedná o čelní postoj, je jeho výhodou odstranění natočení bokem k útočnickovi. Zároveň lze z tohoto postoje lehce přešlápnout a změnit tak směr střelby. Proto je tento postoj také výhodný jako výchozí pro střelbu na více cílů v různých směrech.[13] Naopak nevýhodou tohoto postoje v praxi může být hlavně u začátečníků jeho přirozené zaujetí, kdy z pohybu musí dojít k jeho zaujetí a tedy i k nucenému srovnání chodidel do jedné linie. Dále také jeho stabilní zaujetí vyžaduje více prostoru než u předchozí varianty.

Obr. 31: Rovnoramenný postoj.[Vlastní zdroj]

Univerzální postoj

Podobně jako u rovnoramenného se i v tomto případě jedná o čelní postoj, ovšem zde se chodidla nenacházejí srovnaná do jedné linie, ale noha přilehlá ke střílejší ruce je

posunuta o půl stopy až stopu dozadu proti druhé noze. Podobně jako u rovnoramenného jsou kolena mírně pokrčena, aby došlo ke snížení těžiště a ramena jsou nahrbena vpřed. V tomto případě je také možné mít nestřílející ruku mírně pokrčenou v loktu. Lze tedy tento postoj označit za kombinaci předchozích.[13]

Výhody zde jsou podobně jako u rovnoramenného postoje čelní postavení vůči útočníkovi a lepší pozice pro následné přenesení střelby na cíl v jiném směru. Jelikož se zde jedna noha nachází mírně posunutá vůči druhé, je také tento postoj mnohem intuitivnější a zároveň vhodnější pro další změnu pozice.[13] Naopak nevýhodou stále zůstává nutnost většího prostoru pro kvalitní zaujetí této střelecké pozice.

Obr. 32: Univerzální postoj.[Vlastní zdroj]

4.2.2 Jednoruční střelba

Ačkoli se střelba za použití pouze jedné ruky dostává v obranné střelbě stále více do popředí, není mnohdy střelci považována za stěžejní a rozhodně ne za nejefektivnější. Svoje uplatnění má především v případech, kdy je střelec zraněn a v důsledku tohoto zranění nemůže použít ke střelbě obouruční úchop nebo pokud musí během střelby

využívat jednu ruku k jiné činnosti, například k ochraně jiné osoby. Proto tento způsob střelby lze primárně aplikovat ve sféře profesní obrany.[13]

Existují dva základní postoje používané při jednoruční střelbě. První vychází ze sportovní střelby, kdy střelec stojí vytočený bokem směrem k cíli za střílejší rukou. Noha přiléhající střelecké ruce je vykročena vpřed. Obě nohy jsou poté rozkročeny zhruba na šířku ramen a vytváří tak pevnou základnu. Zbraň lze pro pohodlnější střelbu mírně vytočit v ose. Horní část těla je možno zpevnit přiložením nestřílejší ruky na část hrudníku u paže střílejší ruky.[21]

Jelikož se opět jedná o postoj, kde je střelec vytočen bokem k cíli, nese sebou stejné nevýhody, tedy vážnější poranění při postřelení a také vystavení nekrytých částí při použití balistické ochrany. Dále také dochází k většímu riziku zaklánění při výstřelu, zvláště pak u méně zkušených střelců.

Obr. 33: Boční postoj při jednoruční střelbě.[Vlastní zdroj]

Vzhledem k nevýhodám předchozí pozice je v praxi více cvičen a používán postoj, kdy střelec stojí čelem k cíli s chodidly srovnanými v jedné linii nebo s mírně vykročnou nohou přilehlou k nestřílejší ruce. Tato pozice vychází z rovnoramenného nebo také

univerzálního postoje, kdy je použita pouze jedna ruka. Pro eliminaci záklonu při výstřelu jsou ramena mírně nahnuta vpřed a tím dochází i ke zpevnění horní části trupu. Zároveň i zde lze dopomoci pevnějšímu postoji přiložením nestřelející ruky na hrudník a také je možné pro pohodlnější střelbu mírně vytočit zbraň v ose. Ovšem při tomto vytáčení si musí střelec dát pozor, aby nedocházelo ke strhávání zbraně při výstřelu právě do směru jejího vytočení.

Obr. 34: Čelní postoj při jednoruční střelbě.[Vlastní zdroj]

4.3 Střelba v kleče

Obecně platí, že střelba ve snížených pozicích pomáhá střelci ke zmenšení vlastní zásahové plochy a tím i k znesnadnění jeho zásahu. Střelba v kleku je také výhodná pro okamžitou změnu vlastní polohy, pro donucení útočníka k opětovnému zamíření. V neposlední řadě tyto pozice umožňují využívat středně vysoké kryty k vlastní ochraně.[14]

Naopak nevýhodou při zaujímání kleků je fakt, že většina střelců automaticky míří na trup. Pokud tedy dojde k zaujetí pozice v kleku, silueta se sice sníží a celkově zmenší, ale hlava se dostane do míst, kde se běžně nachází právě trup postavy. Může tak snadněji dojít k zasažení klíčového místa, jehož poranění je fatální a současně nemůže být ve srovnání s hrudníkem dobře chráněno.

4.3.1 Tříbodový klek

Mezi základní pozice patří takzvaný tříbodový klek, kdy opěrné body se zemí tvoří chodidlo nohy přilehlé k nestřílející ruce, koleno a špička chodidla nohy přilehlé k ruce střílející.

Existují dvě možnosti jak tento klek ze základního postoje zaujmout. První je podsunutí nohy u střílející ruky, následným dosednutím na její patu a zároveň pokrčení druhé nohy v kolenu. Toto provedení má za následek, že střelec sám nijak nezmění svoji vzdálenost vůči cíli.[13]

Druhou možností, jak se do této pozice dostat, je vykročením a pokrčením nohy přilehlé k nestřílející ruce, kdy současně dochází i k pokrčení druhé nohy a opět dosednutí na její patu. U tohoto provedení však dochází ke zkrácení vzdálenosti mezi střelcem a jeho cílem, což může být nevýhodné především v situacích, kdy hrozí bezprostřední nebezpečí na krátkou vzdálenost.[13]

Volba daného provedení záleží i na prostředí. Například v kopci nebo obecně v terénu se sklonem je daleko výhodnější, jednodušší i přirozenější provést první variantu, tedy pouze podsunout nohu u střílející ruky po směru spádu terénu.

Při provedení je nutné, aby i v kleku byly nohy rozkročeny zhruba na šíři ramen a vytvořila se tak stabilní základna. Lze také využít přímého dosednutí na patu a tím pozici více upevnit. U některých provedení je možné vidět i zapření loktu nestřílející ruky o koleno.[13] Jedná se ovšem o problematické provedení, jelikož při každém výstřelu bude docházet ke sjíždění zapřené loktu a tím i k nutnosti opětovného zamíření. Také zpětný ráz je u zapřené ruky znatelnější a pocitově se přenáší i do opěrného kolena.

Obr. 35: Třibodový klek.[Vlastní zdroj]

4.3.2 Čtyřbodový klek

Dalším možným způsobem zakleknutí při střelbě je klek čtyřbodový. U tohoto způsobu tvoří opěrné body obě kolena i obě špičky chodidel. Velkou výhodou této pozice je její rychlé zaujetí, kdy ze stoje stačí pouze pokrčit kolena a dokleknout na ně. Lze tak rychle změnit pozici a zároveň zmenšit zásahovou plochu. Lepší stabilitu zajišťuje dosednutí na paty.[13]

Výhoda u tohoto kleku také spočívá v možnosti okamžité reakce na útok z bočních stran a to vytočením trupu nebo přímým přechodem do třibodového kleku směrem k hrozbě. Zároveň je tento klek pohodlnější při používání balistické ochrany nebo taktických vest. Naopak nevýhodou je právě přecházení do této pozice, kdy při dopadu kolen na tvrdý terén nebo například na šterkovou plochu může dojít ke zranění. V těchto případech lze do tohoto kleku přecházet přes jedno a následně i druhé koleno. Také tato pozice není vhodná do terénu se sklonem.[13]

Obr. 36. Čtyřbodový klek a vytočení do stran. [Vlastní zdroj]

4.4 Střelba vleže

Další sníženou pozicí je střelba vleže, která umožňuje nejvíce snížit zásahovou plochu, případně i lépe využít krytů. Ovšem vzhledem k faktu, že se jedná o náročnější techniku, není v obranné střelbě proti jiným technikám tolik využívána. Především za to může větší fyzická náročnost ale také špatná proveditelnost v závislosti na výstroji.[14] Například zaujetí polohy vleže s taktickou nebo balistickou vestou a opětovné přecházení do stoje je velmi náročné a obtížné. Zároveň i samotná střelba v těchto případech bývá velmi nekomfortní. Tato technika je také velmi závislá na daném prostředí, které by nemělo zahrnovat výrazné překážky a nerovnosti bránící jejímu zaujetí.

4.4.1 Střelba vleže na břicho

Jednou z pozic střelby vleže je v poloze na břicho. Díky velkému zmenšení zásahové plochy se využívá nejlépe na otevřených prostranstvích, zároveň však musí být útočník dostatečně daleko, protože v této poloze dochází ke značnému omezení dalších možností střelce.[14]

Zaujetí této pozice lze provést dvěma způsoby. Prvním, kdy ze stoje přecházíme do tříbodového kleku, následně dochází k předklonu a zároveň stažení zbraně k tělu. Nestřílející ruka pouští zbraň a napíná se směrem k zemi, aby tvořila oporu a redukovala sílu dopadu hrudníku na zem. Poté dochází k sunutí nohou dozadu a tím k přechodu do lehu. U tohoto způsobu se nemění vzdálenost od cíle a střelec zůstává na stejném místě.[13]

Při druhém způsobu opět přecházíme do kleku a do předklonu, kdy zbraň je stažena k tělu a nestřílejší ruka tvoří oporu mezi hrudníkem a zemí. Následně však nedochází k sunutí nohou dozadu, ale naopak k sunutí předkloněné horní části těla vpřed, dokud nedojde k dolehnutí na zem. Zde však při zaujímání dochází k přiblížení střelce k cíli. Proto se nejčastěji tento způsob využívá za účelem zalehnutí před kryt nebo jinou překážku, která se ve výchozím postoji od střelce nachází dál a dojde tak k jejímu přiblížení.

Poloha vleže se dále liší v provedení podle polohy nohou na zemi. Ty mohou být nataženy a navzájem přitisknuty, nebo naopak pokrčeny v kolenou a roztaženy pro stabilnější stranovou základnu. Každé toto provedení je samozřejmě vhodné pro jinou situaci. První varianta je vhodná pro střelbu zpoza krytu, kdy při použití druhého způsobu by docházelo k vyčnívání nohou zpoza krytu nebo také v prostorách, kde není dostatek místa pro vytvoření pevné základny. Naopak druhá varianta je vhodná především na otevřených prostranstvích.

Obr. 37: Střelba vleže na bříše. [Vlastní zdroj]

Velká nevýhoda střelby na bříše spočívá v omezeném vnímání hrozby přicházející ze zadní strany od nohou. Další problém také nastává při výstřelu, jelikož se lokty opírají o terén, dochází k silnějšímu přenesení zpětného rázu. Tento efekt je samozřejmě násoben tvrdostí terénu. Naopak u měkkého podkladu se snižuje, případně lze tento nedostatek zmenšit použitím vhodného oblečení s vycpanými rukávy nebo loketními výstelkami.

4.4.2 Střelba vleže na zádech

Střelba na zádech představuje další variantu snížené polohy vleže. Jelikož tato poloha vychází z pádů, je její výhodou rychlé zaujetí. Na rozdíl od střelby na břicho, lze tuto polohu uplatnit při překvapivém útoku na krátkou vzdálenost, protože umožňuje rychlou změnu výchozí pozice a tím i přesun z primárního směru napadení útočníka.[21];[22] Výhodou je také možnost lepšího přehledu o situaci za střelcem a s tím související možnost střelby přes hlavu. Dále při obraně proti blízkému útočníkovi lze použít nohy k fyzickému útoku nebo obraně. Také zde nedochází k žádnému zapření lokty, tedy ani ke ztížení opakovaného výstřelu vlivem přenosu zpětného rázu.[13]

Naopak problém, který v tomto případě nastává, je bezpečnost. Střelec musí dát pozor, aby si nezasáhl vlastní nohy. Proto tento způsob střelby vyžaduje lepší střelecké schopnosti. Není tedy vhodný pro začátečníky. Tento problém lze částečně eliminovat mírným natažením nohou, kdy dojde k poklesu kolenou a tím i k částečnému odstranění z prostoru střelby nebo vysunutím zbraně za kolena.[14];[21] Dále také při přechodu do této pozice je nutné zohlednit terén, jelikož by mohlo při pádu dojít k vlastnímu zranění. Se zaujetím lehu na zádech souvisí i výbava, kdy je třeba si dát pozor, kde a jaké předměty máme umístěny. Zvláště věci umístěné na zadní straně opasku či výstroje představují většinou problém a dopad na ně bývá dost nepříjemný.

Obr. 38: Střelba vleže na zádech.[Vlastní zdroj]

4.5 Kryty

Kryty tvoří důležitou část obranné střelby. Nejen že vhodný kryt poskytne střelci ochranu, ale i prostor a čas na jiné neodkladné úkony, například přebití nebo odstranění závady. Klíčovými prvky v tomto případě jsou volba vhodného krytu a jeho efektivní využití. Za vhodný kryt lze považovat takový, který je schopen ochránit svého uživatele před cizím útokem. Jeho efektivní využití pak spočívá ve schopnosti odhalit co nejmenší zásahovou plochu při střelbě zpoza krytu.

Teoreticky lze rozlišovat mezi třemi druhy krytů a to vysokým, středním a nízkým. Obecně lze říci, že každému krytu odpovídají určité pozice. U vysokých je možno využít všech postojů a pozic, u středních pak kleků a u nízkých je využíváno poloh vleže. Ovšem v praxi musí střelec přizpůsobit taktiku vždy konkrétnímu krytu v dané situaci, jelikož kromě výšky krytu je nutné zohlednit i jeho šířku. Dochází tak k použití improvizovaných pozic, jako například dřepů a jejich různých variant.[14]

Jak bylo popsáno v úvodu, klíčovým prvkem u krytu je jeho balistická odolnost. Proto více než kde jinde musí střelec vyhodnotit, jakými prostředky disponuje útočník, především pak na ráži jeho palné zbraně. Například kryty schopné zastavit běžnou pistolovou ráži nemusí být dostatečně odolné k zastavení puškové nebo silnější revolverové ráže.[22] Právě balistickou odolností se liší kryt od úkrytu. Úkryt je využíván jako prostředek k ukrytí se před vizuálním kontaktem útočníka, ne za účelem ochrany před střelbou.[14]

V případě efektivního využití krytů se jedná právě o odhalení co nejmenší zásahové plochy jeho uživatele pro zneškodnění útočníka. Zde nastává problém, pokud dochází k hrozbě nebo útoku z více směrů a to především pokud jsou opačné.

U střelby z krytů platí několik zásad. První se týká vzdálenosti střelce od krytu. Ta by měla být minimálně na délku natažené paže nebo větší. Vhodně zvolená vzdálenost od hrany krytu umožňuje střelci lepší přehled o situaci před krytem a současně minimální vystavení vlastní zásahové plochy. Také pokud by došlo vlivem zásahu krytu k odlétání jeho úlomků, sníží se pravděpodobnost zasažení střelce těmito úlomky.[14]

Se vzdáleností souvisí i druhá zásada a to, že zbraň by se neměla dostat za hranu krytu. Došlo by tímto ke zhoršení možnosti okamžitého navrácení za kryt, kdyby před tím muselo dojít ke stažení zbraně a následně k návratu za kryt.[13] Dále také je zbraň za hranou krytu

zranitelná vůči útočnickovi stojícímu v bezprostřední blízkosti krytu, kdy může dojít k jejímu vytržení nebo vtažení střelce před kryt.

Samostatný problém potom tvoří okna a vstupy do místností. Při střelbě z oken by nikdy nemělo docházet k odhalení siluety ve střední části, jelikož je zde největší riziko zásahu. Proto se využívá vyklonění nebo vysunutí v okrajových částech. U vstupů do místností pak platí základní pravidlo, že pokud se střelec rozhodne pro vstup, musí jej provést co nejrychleji a až do dané místnosti. Nesmí nastat situace, při níž by zůstal stát například v rámu dveří, kde je zcela nechráněn. Případný útočník většinou svoji pozornost zaměřuje prvotně na vchod. Před vstupem by samozřejmě mělo dojít k opatrnému vyklonění do místnosti za účelem zjištění, co se v ní nachází. Při tomto vyklonění platí stejná pravidla jako u střelby zpoza krytu. Pokud se v prozkoumané části místnosti nenachází potenciální útočník, provádí se malý úkrok do strany, aby bylo možné úhlopříčně propátrat i další části místnosti. Tento způsob se v praxi označuje jako takzvané vykrajování.

4.5.1 Vysoký kryt

Vysoké kryty se využívají většinou v kombinaci se střelbou ve stoje. Postoj však musí být upraven, aby nedošlo k nadbytečnému odhalení. Klasické čelní postoje jsou u krytů problematické, jelikož by při nich docházelo k vystrčení nohy u hrany krytu, proto se využívají různé varianty. Pokud je kryt dostatečně široký, využívá se širšího odkročení nohy vzdálenější od hrany krytu. Tím vzniká lepší stabilita při vyklonění horní poloviny těla zpoza hrany krytu.[14] Naopak u úzkého krytu musí dojít k užšímu rozkročení a postoj tak stabilizovat vykročením nohy vpřed. V některých situacích je také vhodnější využít bočního postoje (Weaver).

Obr. 39: Střelba z vysokého krytu. [Vlastní zdroj]

4.5.2 Střední kryt

Jestliže pro vysoké kryty je charakteristická střelba ve stoje, tak střední kryty bývají užívány v kombinaci s různými kleky, dřepy a podřepy. Opět platí, že způsob střelby musí být přizpůsoben konkrétnímu krytu, využívají se tak nestandardní pozice střelby jako dřepy, sedy nebo kleky s oporou.

Rozeznáváme dva základní způsoby jak střílet ze středních krytů. Prvním je střelba nad krytem, kdy střelec provede vysunutí horní části těla se zbraní nad kryt. Zde však zpravidla dochází k úplnému odhalení horní části hlavy dříve než očí. Útočník má tedy rychleji přehled, kde se obránce nachází a ten má současně odkrytou důležitou vitální zónu. Tento problém lze redukovat nakloněním hlavy a těla v ose krytu. To však není možné u úzkých krytů, kde by tak mohlo dojít k odhalení dalších částí těla. Zároveň tento způsob klade velké nároky na schopnosti střelce, jelikož je v takové poloze velmi obtížné efektivně střílet. Výhoda samotné střelby nad krytem spočívá především v zachování těžiště v ose těla a tedy i udržení lepší stability.[14];[21] Při střelbě nad krytem může střelec využít jeho vrchní část jako oporu pro zbraň. Ovšem nastává zde problém s nutností vystavit větší část těla nad kryt a zároveň dochází při výstřelu k silnějšímu zpětnému rázu vlivem opěrného povrchu. Tento efekt může být opět regulován změkčením opěrného povrchu například vycpanými rukávy.

Druhý způsob, který je v praxi doporučovanější, je střelba zpoza strany krytu. Zde nedochází k předčasnému odhalení hlavy střelce před možností zpozorovat útočníka.[14] Jelikož opět dochází k vyklonění do strany, je nutné zvolit stabilní postoj. Pokud to šířka krytu dovolí, lze stability dosáhnout větším rozkročením nohou například u tříbodového kleku nebo zapřením pomocí nestřílející ruky. Pokud se však jedná o úzký kryt, je výhodnější použít klek čtyřbodový.

Obr. 40: Střelba ze středního krytu.[Vlastní zdroj]

4.5.3 Nízký kryt

Poslední skupinou krytů jsou takzvané kryty nízké. Pro ně je charakteristické využívání při střelbě vleže. Stejně jako je tomu u samotné střelby vleže, tak ani nízké kryty nejsou v obranných situacích příliš využívány.

Obr. 41: Střelba z nízkého krytu.[Vlastní zdroj]

4.6 Přebití

Přebitím se ve střelectví označuje postup, při kterém dochází k výměně zásobníků ve zbraní. Tato výměna by pak měla proběhnout co nejrychleji.

4.6.1 Bojové přebití

Jedná se o přebití, ke kterému dochází po výstřelu posledního náboje v zásobníku. Střelec tento zásobník vypustí z šachty a nahradí jej zásobníkem s plnou kapacitou. Stav prázdného zásobníků může indikovat takzvaná střelecká pohotovost, při níž dochází k zachycení závěru v zadní poloze a tím k upozornění na prázdný zásobník.[21]

Bojové přebití se liší především způsobem, jakým je vyhozen zásobník ze šachty zbraně.

Jedním z nejznámějších způsobů je vyhození zásobníku pomocí rotace zápěstí střelce ruky směrem k nestřelce ruce, kdy po vystřelení posledního náboje dojde ke stažení zbraně k tělu, stisknutí záchyty zásobníku a prudkým vytočením zápěstí k vyhození prázdného zásobníku. Mezitím nestřelce ruka sahá po plném zásobníku a následně jej vsune do zásobníkové šachty.[14] Tento způsob je výhodný především pro svou rychlost, jelikož nestřelce ruka již při vypouštění prázdného zásobníku může vytahovat zásobník nový a současně po vytočení zápěstí ústí šachty směřuje k předem připravené ruce s plným zásobníkem.

Problém nastává právě u vypuštěného prázdného zásobníku, protože ten často dopadá přímo před střelce. Při pohybu může dojít k jeho zašlápnutí, což například na tvrdém povrchu snadno vede ke ztrátě stability. Také při změně polohy může dojít k zakleknutí na tento zásobník nebo k zalehnutí.

Obr. 42: Bojové přebití s vyhozením zásobníku pomocí rotace zápěstí. [Vlastní zdroj]

Pro odstranění tohoto problému je možné se také setkat s postupem, kdy prázdný zásobník je rotací a prudkým pohybem střílejší ruky vypouštěn do opačného směru od nestřílejší ruky. Ovšem jedná se o pomalejší způsob, jelikož po vypuštění zásobníku musí dojít k opětovnému vytočení zbraně směrem k nestřílejší ruce.

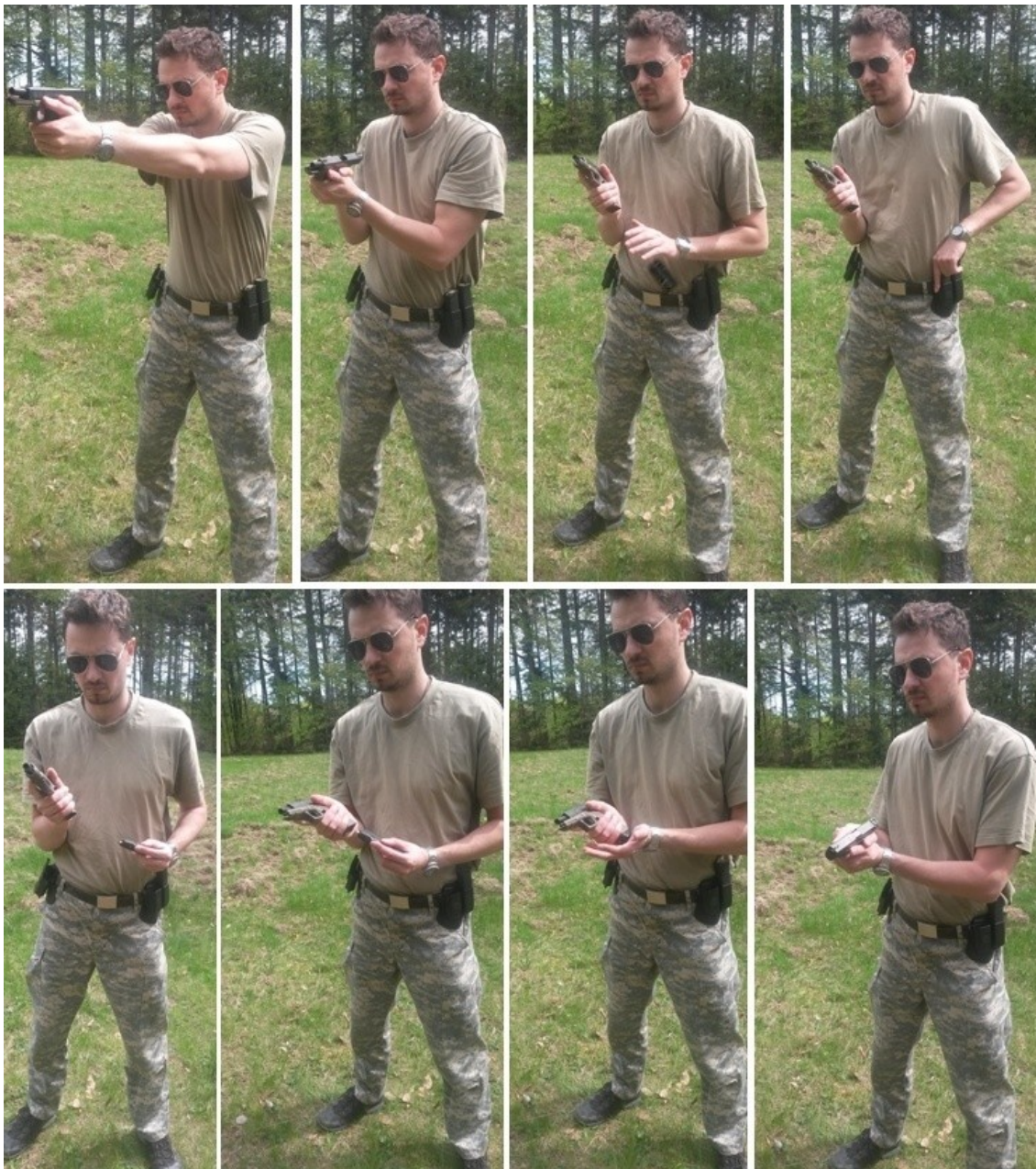

Obr. 43: Bojové přebití s vyhozením zásobníku pomocí rotace zápěstí do opačného směru. [Vlastní zdroj]

Další velká nevýhoda tohoto způsobu spočívá v možnosti, že prázdný zásobník samovolně nevypadne ze šachty. To může nastat například vlivem nečistot a špatné údržby zbraně nebo malé hmotnosti prázdného zásobníku.

Z těchto důvodů je v praxi upřednostňovaný způsob, při němž dochází k vyhození prázdného zásobníku nestřílející rukou, která při opuštění pevného úchopu přejede po patce zásobníku nebo ji uchopí a vysune ze šachty. Po jeho uvolnění jej pouští a zároveň pokračuje směrem k plnému zásobníku. Poté následuje jeho uchopení a vsunutí do zbraně. Výhodou tohoto způsobu provedení je nejen jistota uvolnění zásobníkové šachty, ale i možnost odhození prázdného zásobníku mimo směr pohybu střelce případně za něj.

Trajektorie pohybu nestřílejší ruky sahající pro nový zásobník zůstává stejná jako u předchozích způsobů a zároveň zde dochází i k natočení zbraně právě ve směru pohybu plného zásobníku. Tento způsob však vyžaduje u začátečníků více cviku, aby se stal stejně rychlým jako první zmiňované provedení. Poté se však jedná o mnohem spolehlivější postup přebití.

Obr. 44: Bojové přebití s vyhozením zásobníku pomocí vyhození zásobníku nestřílejší rukou. [Vlastní zdroj]

Při samotném přebití se lze setkat také s provedením, kdy střelec drží zbraň před sebou a hlaveň směřuje vzhůru. Děje se tak z důvodu, že střelec má tak lepší přehled o poloze

šachty vůči zásobníku a v periferním vidění je tak snadnější správně navést a dorazit zásobník do zbraně.[21] V praxi se však preferuje postup, kdy hlaveň směřuje přímo před střelce, protože může po přebití rychleji reagovat na hrozbu a také z bezpečnostních důvodů.

Další faktor, který může přebití ovlivnit, je způsob nošení plných zásobníků. Rozeznáváme dva základní a to patkou dopředu nebo dozadu. Není tak důležité, jak střelec nosí plné zásobníky, jako nutnost vytvořit si návyk na konkrétní způsob nošení a následně jej už neměnit. Změna by totiž mohla vést k narušení celého procesu přebití a to například chybným vsouváním plného zásobníku do zbraně, což může vést k nutnosti opravy a tím ke ztrátě času.

Velmi propagovaným úchopem plného zásobníku při jeho vytahování ze sumky je takový, kdy má střelec volně položen natažený ukazovák na jeho čelní straně. Takto položený ukazovák směřuje ke zbrani a pomáhá při navedení zásobníku do šachty, aniž by jej musel střelec sledovat. Zmíněný úchop však lze použít pouze při nošení zásobníků s patkou směrem dopředu.[14]

4.6.2 Taktické přebití

Taktické přebití je charakteristické tím, že k němu dochází z vlastního rozhodnutí střelce a to z důvodu výměny zásobníku s méně náboji za zásobník s více náboji případně za zcela plný. K tomu obvykle dochází po vyřešení obranné situace nebo mezi samostatnými útoky.[21]

Samotné přebití začíná opět stažením zbraně k tělu. Na rozdíl od bojového přebití však nejdříve dochází k uchopení plnějšího zásobníku a k jeho vyndání ze sumky a až poté k vysunutí zásobníku ze zbraně. Po vysunutí zásobníku ze zbraně je do ní vložen plnější zásobník. Vysunutý zásobník však u tohoto přebití střelec nezahazuje, ale ukládá si jej pro další možné použití, jelikož se v něm stále nachází určitý počet nábojů. Pro pohodlnou a jistou výměnu zásobníků je třeba zvolit jejich vhodný úchop. Doporučuje se, aby při výměně byly zásobníky odděleny od sebe minimálně jedním prstem. Často uváděným úchopem je například takový, kdy plnější zásobník je sevřen mezi palcem a ukazovákem a zásobník ze zbraně bývá uchopen mezi ukazovák a prostředník. Právě ukazovák u tohoto provedení odděluje od sebe oba zásobníky.[14] Ovšem v praxi není konkrétní držení zásobníku tolik důležité, jako nutnost docílit dostatečné mezery mezi nimi, která umožní spolehlivou výměnu.

Obr. 45: Taktické přebití.[Vlastní zdroj]

Varianta, kdy střelec drží zbraň natočenou hlavní vzhůru, stejně jako v předchozím případě tak také i zde sice toto držení usnadňuje přebití, ale zároveň zpomaluje okamžitou reakci na nově vzniklou hrozbu, kdy při neustálém vytočení hlavně vpřed může střelec okamžitě reagovat, jelikož při taktickém přebití se na rozdíl od bojového nachází náboj v komoře a zbraň je i během přebíjení připravena k okamžitému použití.

4.7 Střelba na více cílů

Ke střelbě a přenášení zbraně na více cílů dochází ve chvíli, kdy je obránce napaden několika útočníky z různých směrů. Spočívá v rychlém přenesení a zapíchnutí zbraně z jednoho cílu na druhý.[14]

Pokud nejsou cíle od sebe příliš vzdáleny a je zaujat vhodný postoj, lze toto přenesení mezi nimi provést pouze za pomoci vytočení trupu. Vhodný postoj se pro tento účel rozumí rovnoramenný nebo univerzální. Právě tyto postoje umožňují střelci přenést míření pouze vytočením trupu a zároveň si zachovat pevné postavení.[14]

Pokud však jsou cíle vzdáleny natolik, že pouhým vytočením trupu není možné mezi nimi přenášet, musí dojít k přešlápnutí a natočení střelce směrem k druhému cíli. Toto přešlápnutí lze provést dvěma způsoby.[14]

První možností je provést krok směrem k cíli. To zapříčiní otočení celého postroje. Výhoda tohoto provedení spočívá v tom, že úkrok směřuje vpřed, tedy do míst, která jsou pokryta periferním viděním střelce. Neprovádí tak úkrok do míst, kde by se mohla nacházet nespátřená překážka. Naopak nevýhodou může být samotné přiblížení k útočnickovi. Z tohoto důvodu je možné provést krok druhým způsobem a to přešlápnutím opačné nohy směrem od cíle. Zvětší se sice vzdálenost, ale současně dochází zde k riziku ztráty stability, pokud by se za střelcem nacházela nějaká překážka nebo nerovnost.

Při přenášení zbraně je také nutné dbát na okolí a to ve vztahu k nezúčastněným osobám. Pokud dochází k přenášení zbraně v prostředí, kde se nezúčastněné osoby nevyskytují, není potřeba stahovat zbraň do pohotovostní polohy a sklánět hlaveň. Naopak je tomu v prostředí, kde se tyto osoby nachází a to z důvodu jejich možného ohrožení.

4.8 Double Tap – Dvojitý výstřel

Za dvojitý výstřel nebo také takzvaný Double Tap je označován opakovaný výstřel, při kterém střelec automaticky vypálí dvě rány v sérii. To se děje za použití takzvaného resetu spouště, kdy nedochází mezi výstřely k jejímu úplnému uvolnění ale jen částečnému do bodu dopnutí bicího ústrojí.

Jelikož je zde druhý výstřel vypálen v podstatě automaticky, bez závislosti na účincích prvního, nastává konflikt s právní rovínou obrany. V praxi poté vyvstává otázka, zda byl druhý výstřel nutný k zastavení útoku a jestli nebyl první výstřel zcela dostačující. Z těchto důvodů by měl v civilní sféře proběhnout po každém výstřelu odhled od osy mířidel a kontrola zásahu a jeho účinnosti na útočníka. To však má za následek velkou ztrátu času, která může být problémem, pokud nedošlo k eliminaci hrozby prvním výstřelem.

I přes konflikt této techniky s právním prostředím, zůstává stále v praxi velmi oblíbená a cvičená. Mnohými střelci je také považována za perspektivní. Může zato především větší jistota zneškodnění útočníka. Ta pramení z vyšší šance na zásah a zároveň ze způsobení rozsáhlejšího zranění. Často jsou zaznamenány případy, kdy si člověk vlivem adrenalinu uvědomil vlastní zranění až po stresové situaci.

4.9 Alternativní způsoby střelby

Alternativní způsoby střelby jsou řazeny do pokročilých variant střelby. Mnohdy se jedná o způsoby náročnější především po stránce techniky provedení. Nutnost jejich ovládnutí pak spadá spíše do sféry profesní obrany.

4.9.1 Střelba od pasu

Střelba od pasu je jedním z perspektivních způsobů střelby a začíná na ni být kladen větší důraz především u profesní obrany. Může za to zejména fakt, že mnoho obranných situací v zastavěných oblastech se odehrává v malých prostorech, jako například místnosti, chodby a podobně. V těchto případech často ani není možné uchovat si dostatečný odstup od potencionálního útočníka, protože to prostory jednoduše neumožňují. Nedostatek místa také neumožňuje pohodlné natažení rukou se zbraní ani efektivní úhyb před útočníkem.

Tento způsob tak dává možnost bránit se palnou zbraní právě za výše zmíněných podmínek. Jedná se o jednoruční techniku určenou pro obranu na kontaktní vzdálenost. Nestřílející ruka je tedy uvolněná a dává střelci možnost bránit se před útokem například krytím hlavy, úderem útočníka a podobně. Střílející ruka mezi tím vytahuje zbraň z pouzdra a vytáčí jí směrem cíli, kdy je pootočená vodorovně a zapřena o střelcův bok tak, aby výhozní okénko nábojové komory směřovalo dolů a nedocházelo k rozptýlení střelce vlivem vyhazovaných nábojnic.

Úskalí při střelbě od pasu spočívá v nemožnosti přesnějšího míření, proto by k jejímu použití mělo dojít pouze u kontaktní vzdálenosti. Na větší vzdálenost vyžaduje zásah cílu cvik a přesto je velká možnost minutí, což může ohrozit i neúčastněné osoby.

Obr. 46: Střelba od pasu. [Vlastní zdroj]

4.9.2 Přebití

Alternativní způsoby přebití jsou takové, kde dochází k výměně zásobníků pouze za použití jedné ruky. Mnohdy jsou tak porušovány bezpečnostní zásady, ale je třeba si uvědomit, že k těmto postupům se střelec uchyluje pouze v nejkrajnějších případech. Samotných způsobů, jak přebít zbraň za použití pouze jedné ruky, je mnoho. Liší se především odložením zbraně pro uvolnění ruky, která následně sahá pro plný zásobník. Níže uvedené způsoby jsou příklady možných variant.

Mezi nejjednodušší postupy patří přebití ve stoje, kdy po vystřelení posledního náboje dojde k vypuštění zásobníku a uložení zbraně do pouzdra. Tímto postupem se uvolní střílející ruka, která pak sahá pro plný zásobník a následně jej zasouvá do šachty. Po doražení zásobníku dochází k opětovnému vytasení zbraně z pouzdra a vypuštění závěru. Výhoda tohoto způsobu spočívá nejen v jeho jednoduchosti, ale i v zachování bezpečnosti, proto je vhodný například pro méně zkušené střelce.[21]

Obr. 47: Přebítí s odložením zbraně do pouzdra.[Vlastní zdroj]

Umístění zbraně mezi stehna představuje další možnou metodu, jak přebít vestoje. Protože zbraň u tohoto provedení míří na vlastní části těla, musí být kladen zvýšený důraz na bezpečnou manipulaci.

Obr. 48. Přebití s odložením zbraně mezi stehna.[Vlastní zdroj]

Přebití ve snížených pozicích poskytuje další možnosti pro odložení zbraně. U zaujetí tříbodového kleku tuto možnost představuje její sevření mezi lýtko a stehno pokrčené nohy přilehlé k nestřílející ruce.[21] Pozice vleže využívá pro přebití polohu na zádech, při které dochází k zachycení zbraně mezi stehny pokrčených nohou. Tento způsob je však opravdu krajní a probíhá ve chvíli, kdy dojde k vážnému poranění, jehož vlivem střelec ztratí možnost použití jiného způsobu.[14]

Obr. 49: Přebití v tříbodovém kleku. [Vlastní zdroj]

Po výměně zásobníků musí samozřejmě následovat stažení vypuštění závěru. To však při použití pouze jedné ruky může být problém, pokud zbraň nedisponuje záchytem závěru. V těchto případech se využívá alternativních způsobů jeho stažení. Vzhledem k tomu, že princip stažení závěru spočívá v jeho posunutí dozadu a následném vypuštění, lze tento úkon provést velkým množstvím způsobů, které především vycházejí ze schopnosti improvizace střelce a dovednosti využít svého okolí, případně vlastní výbavy. Samotné zachycení pak probíhá za pomoci hledí, jež je zapřeno o pevnou hranu. To umožní následné potažení závěru vzad. Může také nastat situace, kdy hledí není dostatečně výrazné k pevnému zapření o hranu. To se stává u zaoblených a nízkých mířidel. V tomto případě se využívá zapření o hranu vyhazovacího okénka.[13]

Mezi nejznámější postupy alternativního natažení závěru patří jeho potažení o pouzdro zbraně nebo opasek. V tomto případě je nutné si uvědomit, zda je daný předmět dostatečně pevný a tvrdý, aby bylo možné o něj závěr potlačit. Například toto nelze provést o textilní pouzdra, naopak plastová jsou k tomuto účelu dostatečně pevná. Zmíněný postup lze však realizovat i o jakýkoli jiný, pevný kus vybavení nebo oblečení.[13]

Obr. 50: Natažení závěru o pouzdro zbraně.[Vlastní zdroj]

Druhým velmi známým postupem je natažení o patu obuvi. Zde střelec využívá pozice v tříbodovém kleku. Po výměně zásobníků směřuje se zbraní k patě přilehlé nohy a zapřením hledí nebo vyhazovacího okénka o její hranu provede stažení závěru.[13]

Obr. 51: Natažení závěru o patu.[Vlastní zdroj]

4.9.3 Střelba s ruční svítilnou

Střelba s ruční svítilnou nemusí být omezena pouze na použití zbraně v noci. K obranné situaci za snížených světelných podmínek může dojít například ve vnitřních prostorech objektů. Kromě svítilny jsou také pro střelbu za snížené viditelnosti vhodná mířidla s reflexními, popřípadě tritiovými body, která usnadňují míření. Samotnou svítilnu pak lze mít integrovanou v podvěsu zbraně, pokud to zbraň umožňuje. Jestli však střelec podvěsnou svítilnou na zbrani nedisponuje, je nucen použít samostatný zdroj světla. [14];[21]

Na trhu existuje velké množství ručních svítilen. Pro obrannou střelbu se preferují malé a kompaktní s ovládacím tlačítkem umístěným ze zadní strany úchopu. Takováto svítilna je lehce nositelná v kapse a zároveň se její zapnutí pohodlně ovládá palcem nestřílející ruky. Naopak velké svítilny mají výhodu, protože se mohou využít i jako úderný prostředek, samozřejmě pokud to její pevnost a konstrukce dovolí. Použitím vhodného zdroje světla lze také docílit oslnění útočníka.[14]

Při použití svítilen je třeba brát zřetel na nevýhodu, která spočívá ve vlastním odhalení. Pokud nastane obranná situace v naprosté tmě, dojde použitím svítilny nejen k odhalení hrozby, ale mnohdy dříve i obránce.[21]

Jak bylo zmíněno v úvodu kapitoly, pokud není používaná zbraň vybavena podvěsnou svítilnou, je třeba použít samostatný zdroj světla. To znamená, že tyto techniky střelby lze označit za jednoruční, jelikož se zbraň nachází v plném úchopu pouze jedné ruky.

První z těchto technik se označuje jako takzvaná prohledávací technika FBI, kdy zdroj světla je umístěn vzhůru a co nejdále od těla. Tento způsob vznikl za účelem zabránit odhalení pozice střelce. Jelikož většina útočníků má v těchto případech tendenci střílet do světla, má tato technika za úkol dostat světelný bod co nejdál od skutečné polohy střelce. Provází ji však dvě velké nevýhody. První spočívá v rychlém nástupu únavy paže se svítilnou a druhá v nutnosti většího prostoru kolem střelce.[14]

Obr. 52: Prohledávací technika FBI.[Vlastní zdroj]

Další technika se označuje jako policejní. V tomto případě drží střelec svítilnu u hlavy. U této pozice se ruka svírající zdroj světla ztelně neunavuje, ale na druhou stranu světelný bod indikuje umístění důležité vitální zóny v prostoru. Proto se například tento způsob doporučuje jako odpočinkový při použití pátrací techniky. Dále zde vzhledem k poloze svítilny dochází k osvětlení mířidel, což bývá považováno za pozitivní, současně ale může nastat vrhání stínu osvětlené zbraně na cíl. Výhodná je tato pozice v kombinaci s použitím velké pevné svítilny, kterou lze v případě blízkého kontaktu použít i jako úderný prostředek.[14]

Obr. 53: Policejní technika.[Vlastní zdroj]

Velmi známým způsobem se stal takzvaný Harriesův. Svítilna je uchopena nestřílejší rukou, kdy hřbet její dlaně tvoří stranovou oporu pro střílejší ruku se zbraní. U tohoto držení bývá chybou zapření střílejší ruky o zápěstí, jelikož tak vzniká tvrdý podklad a při výstřelu by nastal přenos zpětného rázu, což vede k narušení celkového držení. Také u tohoto stylu dochází k upozornění na důležitou vitální zónu, kterou je trup střelce, ten však může být lépe chráněn, například balistickými pláty.[14]

Obr. 54: Harriesova technika.[Vlastní zdroj]

Podobnou technikou je Rogersova. V některých případech se lze setkat s označením doutníková, protože svítilna je sevřena mezi prvními články ukazováku a prostředníku. Zároveň nestřílející ruka volnými články prstu podporuje držení zbraně. Dochází tak k určitému částečnému obouručnímu držení. Tento úchop lze však provádět jen se svítilnami menších rozměrů.[14]

Obr. 55: Rogersova technika. *[Vlastní zdroj]*

Jednou z dalších používaných technik je taková, při níž střílející ruka čelně tlačí do předloktí, které svírá svítilnu a současně dochází k vrchnímu zapření o lučík zbraně. Problém ovšem nastává u nezkušeného provedení, při němž dochází k zesílenému působení zpětného rázu, především pak u opakovaných výstřelů.

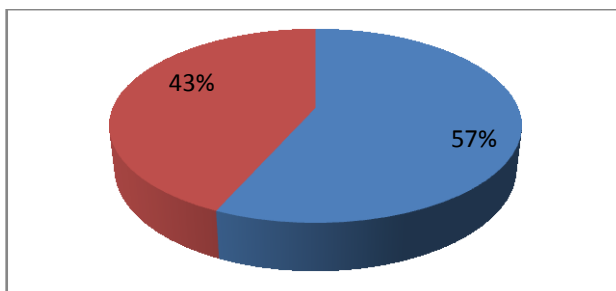

Obr. 56: Zapření o lučik.[Vlastní zdroj]

4.10 Shrnutí

Jak již bylo několikrát uvedeno, pozic způsobů střelby a jejich forem, je mnoho. Liší se především od sebe využitelností a praktičností v obranných situacích, kdy jsou hodnoceny právě z hlediska zmíněných faktorů, které obrannou situaci ovlivňují. Jejich vhodná volba může mít vliv na čas, který obránce má, na vzdálenost od útočníka nebo na schopnost reakce na útok z více směrů.

Kromě klasických způsobů jako jsou například obouruční techniky, existují i takzvané pokročilé. Zde lze zařadit jednoruční techniky, pozice v dřepu nebo také střelbu vleže a alternativní způsoby střelby. Tyto považovalo za nutné ovládat 57% dotázaných.

Obr. 57: Výsledky dotazníku - Myslíte si, že je nutné ovládat pokročilé způsoby obranné střelby?[Vlastní zdroj]

5 NÁVRH ZPŮSOBŮ OBRANNÉ STŘELBY

Tato kapitola se zabývá nejlepšími způsoby obranné střelby pro využití v praxi a to z hlediska faktorů ovlivňujících obrannou situaci. Jejím cílem je zhodnotit a navrhnout nejvhodnější způsoby.

5.1 Střelecké postoje

Jako základní pozice střelby se jeví dle průzkumů způsob ve stoje s obouručním úchopem. Samotná technika záleží na zvyklostech střelce. Z hlediska porovnávaných faktorů se jeví jako nejvýhodnější univerzální, případně rovnoramenný postoj a to právě z důvodu čelního postavení, kdy při nošení balistické ochrany nedochází k odkrytí nechráněných částí a zároveň při postřelení je redukována délka střelného kanálu v těle.

Obr. 58: Návrh univerzálního a rovnoramenného postoje. [Vlastní zdroj]

Pokud jde o střelbu jednou rukou, tak vlivem stejných faktorů se jeví za nejpraktičtější využití čelního postavení, které je i příznivější pro méně zkušené střelce. Při použití v obranné střelbě je střelba za použití pouze jedné ruky perspektivnější. To lze přisuzovat několika faktorům. Jedním z nich je skutečnost, že k připojení nestřílející ruky dochází vždy až v pozdější fázi tasení. Nejdříve je zbraň tedy držena jen střílející rukou. Další faktor souvisí s předchozím, jelikož připojení nestřílející ruky vyžaduje také čas navíc. Proto se použití pouze jedné ruky jeví i rychlejší. V neposlední řadě je obrovskou výhodou

možnost využití nestřílejší ruky k jiné činnosti, například k obraně své nebo jiné osoby, případně k manipulaci s dalšími předměty.

Obr. 59: Návrh střelby jednou rukou. [Vlastní zdroj]

5.2 Střelba od pasu

Střelba od pasu je alternativní variantou jednoruční střelby. Jedná se o způsob, kdy nedochází k přesnému zaměření na cíl, proto by se jeho užití mělo omezit především na kontaktní vzdálenosti, na které je určena. Právě vhodnost použití u konfrontace na kontaktní vzdálenost dává tomuto způsobu velký potenciál v obranné střelbě a měl by se stát jednou ze základních cvičených technik. Důvodem je fakt, že v praxi se lze často setkat s potencionálním útočníkem v interiérech, které neposkytují dostatek místa k udržení bezpečné vzdálenosti.

Obr. 60: Návrh střelby od pasu.[Vlastní zdroj]

5.3 Střelba vkleče

Přestože za rychlejší a z taktického hlediska vhodnější se zdá být klek čtyřbodový, tak mnohými je naopak preferován třibodový. Může za to především možnost rychlejšího opětovného stoupnutí a s tím spojené pohyblivosti. Z tohoto kleku se tak i lépe vstává fyzicky méně zdatným střelcům, což vede k jeho lepší dostupnosti. Navíc jeho zaujetí pomocí vykročení je intuitivní a přirozenější.

Obr. 61: Návrh třibodového kleku.[Vlastní zdroj]

5.4 Střelba vleže

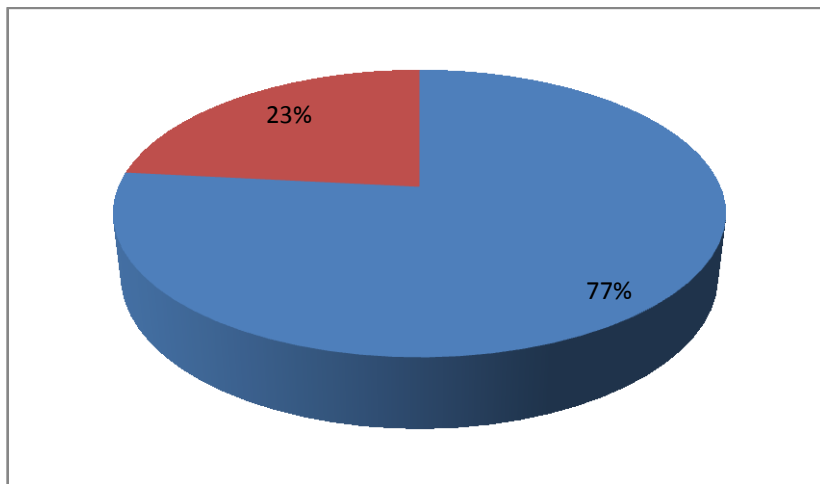
Střelba vleže není v obranné střelbě praktickou pozicí. Způsob střelby na břicho je pak v této oblasti využitelný minimálně, jelikož dochází k omezení vnímání prostoru za střelcem a schopnosti efektivně reagovat na útok z této strany. Také vzhledem k tomu, že jeho výhody jej určují ke střelbě na větší vzdálenost, není v situacích, kdy dochází ke konfrontaci na krátké nebo střední vzdálenosti vhodný. Z těchto důvodů je v obranné střelbě nejpraktičtější způsob střelby na zádech. Jeho uplatnění spočívá především v případech překvapivého útoku na krátkou nebo kontaktní vzdálenost a je u něj možno vnímat a efektivně reagovat na situaci za hlavou střelce.

Obr. 62: Návrh střelby vleže. [Vlastní zdroj]

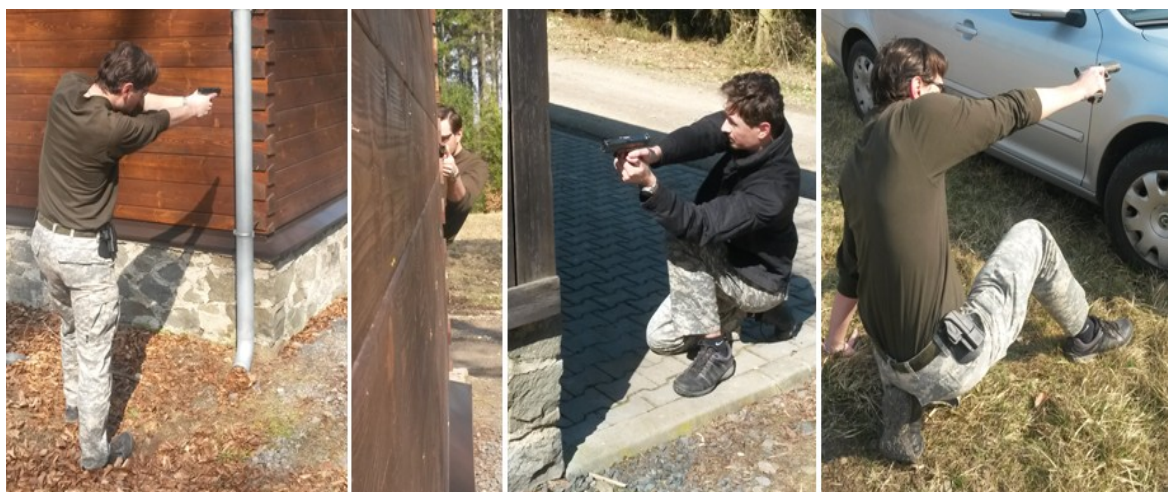
5.5 Kryty

Ačkoli se názory na potřebu efektivně v praxi ovládat kryty různí, tak stále jsou považovány za důležitý prvek při obranné střelbě, protože poskytují střelci ochranu. Při jejich použití lze tak získat i více času a to především při déle trvajícím střetu. Ovládat střelbu zpoza krytu za nutnou považovalo stále 77% dotázaných. Jejich využití je také vhodné ve chvíli, kdy je útočník vzdálen a současně dochází z jeho strany k ohrožení.

Obr. 63: Výsledky dotazníku - Myslíte si, že je nutné ovládat střelbu zpoza krytu a efektivní využívání krytů? [Vlastní zdroj]

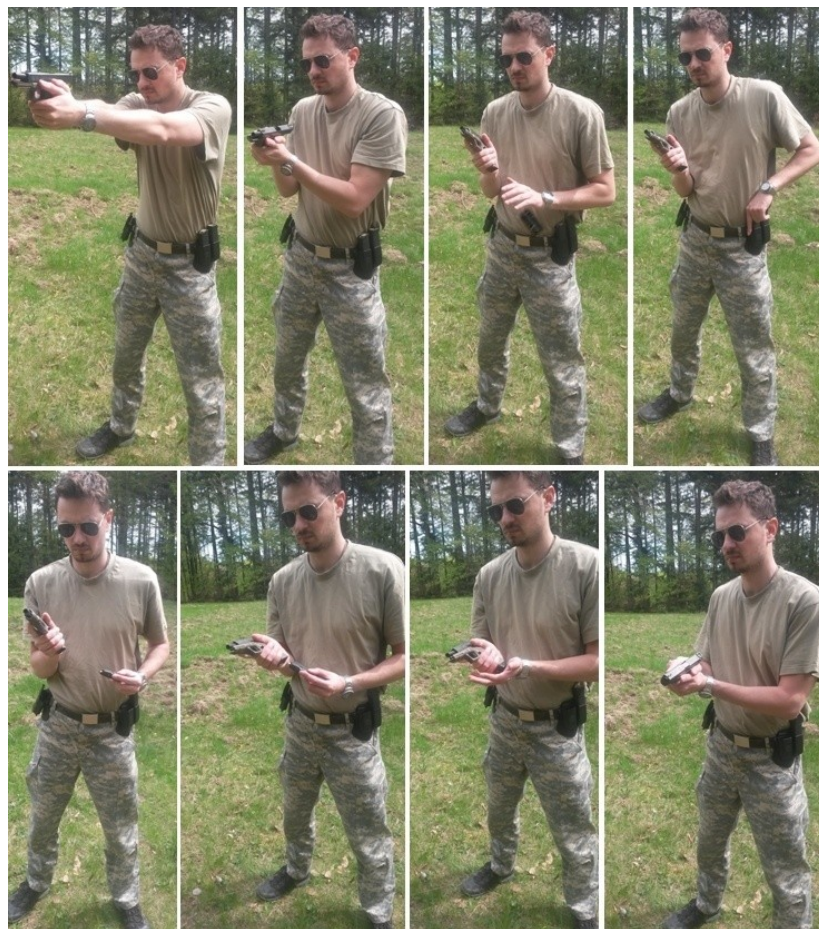
V praktických aplikacích jsou nejvyužitelnější kryty vysoké a střední, jelikož právě jejich zastoupení je v běžném životě největší. Kryty nízké nejsou tak běžné, ale především střelba v lehu, která nízké kryty provází, je v obranné střelbě nepraktická a málo užívaná.

Obr. 64: Návrh střelby z krytu. [Vlastní zdroj]

5.6 Přebití

Přestože způsob přebití s vyhozením zásobníku pouze vytočením ruky se zbraní je rychlejší, v praxi se klade větší důraz na jistotu jeho vypadnutí. Pokud by nedošlo k vypadnutí ze šachty, mohlo by to zapříčinit větší ztrátu času a tedy i vážnější následky. Proto se upřednostňuje provádění vyhození zásobníku pomocí nestřílející ruky.

Obr. 65: Návrh přebití. [Vlastní zdroj]

Schopnost ovládat taktické přebití není v praxi považována za příliš stěžejní. Může za to především fakt, že pokud dojde k přebití v obranné situaci, bude se jednat o bojové. K taktickému dochází zpravidla ve chvílích, kdy na něj má střelec čas a nehrozí mu přímé nebezpečí, nemusí tak instinktivně řešit techniku provedení.

Alternativní způsoby přebití tvoří pokročilou oblast obranné střelby. Jedná se o techniky používané opravdu v krajních případech a jejich využití spadá především do sféry profesní obrany.

5.7 Střelba s ruční svítilnou

U střelby s ruční svítilnou jsou preferovány způsoby, při nichž dochází k zapření střílejší ruky o ruku se svítilnou a to z důvodů lepší stabilizace střelby a kompenzování nevýhod jednoručního úchopu. U doutníkového držení je však třeba si dát pozor na pevné sevření svítilny jelikož by snadno mohlo vlivem zpětného rázu dojít k jejímu vyklouznutí.

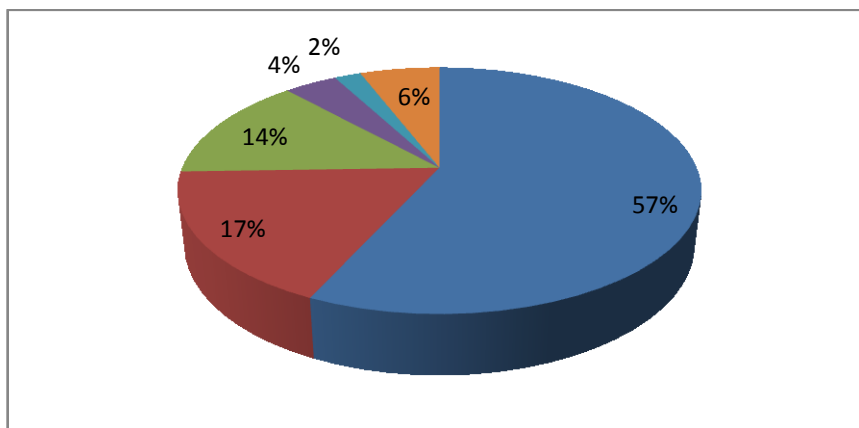
Obr. 66: Návrh střelby s ruční svítilnou. [Vlastní zdroj]

5.8 Střelba na více cílů

Při přenášení míření mezi dvěma cíli v různých směrech je preferováno využití úkroku vpřed a to z prostého důvodu, prostor před střelce může být vnímán periferním viděním, tedy i potencionální překážky. Naopak při úkroku vzad nastává riziko přešlápnutí na překážku nebo nerovnost, tím by samozřejmě došlo ke ztrátě rovnováhy.

5.9 Shrnutí

Za nejefektivnější a nejlépe zvládnutelný způsob střelby je označován klasický obouruční postoj. Ten také uvedlo 57% dotázaných. Jako druhý byl pak v šetření označován způsob střelby jednou rukou, pro něj se rozhodlo 17% respondentů. Střelbu vkleče poté zvolilo 14%, nestandardní způsoby střelby jako jsou v dřepu a podřepu 6%, střelbu vleže 4%. Střelbu vsedě označilo 2% respondentů.

Obr. 67: Výsledky dotazníku - Jaké způsoby střelby považujete za nejefektivnější? [Vlastní zdroj]

Z klasických obouručních postojů jsou nejvhodnější čelní, jako univerzální a rovnoramenný. Pro obrannou střelbu je ovšem mnohem praktičtější jednoruční střelba v čelním postoji a její alternativní varianta střelby od pasu.

Preferovaným klekem bývá jeho tříbodové provedení. Může za to především přirozenost a přístupnost, to hlavně ze strany menší fyzické náročnosti. Další výhodou je schopnost rychlejšího vstávání.

V oblasti lehů je při obranné střelbě nejvíce preferovaný leh na zádech a to hlavně díky možnosti využití při útocích na krátkou vzdálenost ale také pro možnost reakce na útok ze zadní strany od hlavy.

Využití krytů je v obranné střelbě z taktického hlediska velmi důležité. Dovoluje střelci získat nejen ochranu, ale také čas. Z jejich efektivního využívání pak lze za nejdůležitější označit kryty vysoké a střední. Naopak nízké kryty nejsou proti výše zmíněným tolik časté.

Při bojovém přebití je vhodné využívat variantu, při které je zásobník vyhozen pomocí střilející ruky a to z důvodu možnosti jeho zaseknutí v šachtě. U tohoto způsobu sice může dojít ke ztrátě času, ale děje se tak na úkor jistoty bezproblémového provedení přebití. Na taktické přebití není v praxi kladen takový důraz, protože k němu dochází většinou ve chvílích, kdy má střelec čas a nehrozí bezprostřední nebezpečí. Nemusí tedy nezbytně provádět instinktivní a naučený postup.

Při způsobech střelby se svítilnou jsou preferované takové, při kterých dochází k zapření zbraně o ruku svírající svítilnu, z důvodu lepší kontroly zbraně při výstřelu.

U techniky střelby na více cílů a přenášení mezi nimi je preferován způsob úkroku vpřed, jelikož by při opačném kroku mohlo dojít k našlápnutí na překážku za střelcem a tedy i ke ztrátě rovnováhy.

ZÁVĚR

Práce byla vytvořena za účelem zhodnotit, analyzovat a navrhnout současné i perspektivní způsoby obranné střelby vhodné pro profesní obranu a sebeobranu. Při jejich analýze byl kladen zřetel na faktory ovlivňující obrannou situaci, kterými jsou směr útoku, vzdálenost a čas, síly a prostředky a prostředí.

První kapitola teoretické části práce se zaměřuje na právní prostředí a problematiku nošení, držení a použití palné zbraně. Její nošení v praxi znamená mít zbraň u sebe připravenou k okamžitému použití. Držení pak stav okamžitého použití vylučuje a to uzavřením zbraně v obalu nebo trezoru v jejím nenabitém stavu, to platí i u přenášení. Za účelem uložení zbraní je možné najít na trhu boxy a trezory. Uložení do trezoru nebo boxu se však nevztahuje k vlastnictví dvou kusů zbraní. Zde je podmínka, aby byly uloženy vhodně, tedy aby nedošlo k jejich zneužití, ztrátě nebo odcizení. V oblasti použití palné zbraně při obraně tvoří právní podklad § 29 z. č. 40/2009 Sb. – Nutná obrana a §28 z. č. 40/2009 Sb. – Krajiná nouze.

První část druhé kapitoly pojednává o teorii zbraní a střeliva. Pro účely obranné střelby je nejpreferovanějším typem pistole a to velikosti Compact. Nejoblíbenější druh střeliva zastupuje náboj ráže 9x19. Za tento fakt může především jeho dostupnost. Další část kapitoly je zaměřena na samotné použití palné zbraně a to z hlediska bezpečné manipulace, držení a míření. Závěr také popisuje způsoby nošení palné zbraně, kdy při obranné střelbě je nejpreferovanější nošení v opaskovém pouzdře.

Třetí kapitola vymezuje faktory ovlivňující obrannou střelbu, kterými jsou směr útoku, vzdálenost a čas, síly a prostředky a prostředí. Z uvedených byl vyhodnocen za klíčový čas, který je spojen se vzdáleností útoku. Směr útoku je pak nejdůležitější z hlediska prvotního zjištění, odkud útok přichází. K výše zmíněným byl dále zařazen i faktor profesní obrany a sebeobranu.

Praktická část je složena ze dvou hlavních kapitol a to analýzy a následného návrhu způsobů obranné střelby. Analytická část se zabývá hodnocením způsobů střelby z hlediska uvedených faktorů a jejich kladů při použití v praxi. Návrhová část poté vybírá z těchto pozic nejefektivnější pro obrannou střelbu. V tomto ohledu vynikají čelní obouruční postoje, které byly shledány za nejefektivnější, na druhou stranu jsou pro praxi využitelnější jednoruční techniky. U nich je při obraně nejvíce perspektivní způsob střelby od pasu. Z kleků je preferovaný tříbodový z důvodů intuitivnosti a menší fyzické

náročnosti. Lehky v obranné střelbě nejsou velmi praktické. Nejlépe využitelným v případě útoku na kratší vzdálenost je leh na zádech. Samostatný aspekt představují kryty. Za nejdůležitější lze v praxi označit schopnost využívání středních a vysokých krytů.

Z variant přebití je kladen důraz na bojové, při němž dochází k výměně zásobníků po výstřelu posledního náboje. V tomto případě byl vyhodnocen za nejlepší způsob bojového přebití ten, kde je vyhozen zásobník pomocí nestřílející ruky. Tato metoda upřednostňuje jistotu před rychlostí. Alternativní způsoby jsou preferovány pro oblast profesní obrany.

Na taktickou formu přebití není kladen takový důraz, protože k němu dochází většinou ve chvílích, kdy má střelec čas a nehrozí bezprostřední nebezpečí. Nemusí tedy nezbytně provádět instinktivní a naučený postup.

Schopnost střelby s ruční svítilnou lze označit za důležitou a to nejen v oblasti profesní obrany, ale i sebeobranu, protože do obranné situace za snížené viditelnosti se může dostat kdokoli. Z těchto technik jsou nejvíce upřednostňovány takové, při kterých dochází k zapření zbraně o ruku svírající svítilnu, z důvodu lepší kontroly zbraně při výstřelu.

Důležitou technikou je také střelba na více cílů. Přenášení mezi nimi by mělo proběhnout za pomoci úkroku vpřed. Pokud by střelec využíval úkroku vzad, vystavuje se tím nebezpečí ztráty rovnováhy vlivem šlápnutí na překážku.

K tomuto návrhu bylo využito interview a dotazníkové šetření. Šetření se zúčastnilo 30 respondentů, z nichž bylo 80% mužů a 20% žen. Palnou zbraň pro svou obranu nosí 43% a současně 67% také pro výkon povolání. Na otázku, zda byli někdy nuceni použít palnou zbraň odpovědělo kladně 17%. Z dotázaných 70% osob, absolvovali kurz nebo výcvik obranné střelby. Zajímavostí je fakt, že všichni uvedli jistotu efektivního použití palné zbraně při obraně. Tento jev by mohla mít na svědomí účinnost palných zbraní a jejich devastační účinek. Pravidelným střelbám se pak věnovalo 73% respondentů a to nejčastěji 4x – 8x ročně.

Závěrem je už pouze nutné dodat, že v jakékoli situaci je třeba jednat s rozvahou. Samotnému použití palné zbraně by měl předcházet pokus řešit problém jiným způsobem. Přece jen se jedná o závažné a krajní řešení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Zákon č. 119/2002 Sb. *Zákon pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-12-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>
- [2] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-19-4.
- [3] Sejf MINI 4. In: *Zbraňové trezory* [online]. ADSAFE [cit. 2018-12-19]. Dostupné z: <https://www.zbranovetrezory.cz/J-01/sejf-mini-4/#gallery-1>
- [4] Zákon č. 40/2009 Sb. *Zákon pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-12-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
- [5] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [6] Zbraně podléhající zákonu o zbraních a podmínky jejich nabývání a držení. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Praha [cit. 2018-12-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-podlehajici-zakonu-o-zbranich-a-podminky-jejich-nabyvani-a-drzeni.aspx>
- [7] *Criminal Minds Wiki* [online]. FANDOM, 2013 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: https://criminalminds.fandom.com/wiki/Glock_Series
- [8] Nauka o zbraních. *Zbraně kvalitně* [online]. CZECHNOLOGY, 2005 [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <https://zbranekvalitne.cz/zbrojni-prukaz/nauka-o-zbranich>
- [9] VŠE PODSTATNÉ O NEJROZŠÍŘENĚJŠÍCH NÁBOJÍCH A MUNICI. *SURVIVOR: přežití* [online]. VELIMSKY MEDIA, 2018 [cit. 2019-01-29]. Dostupné z: <http://www.survivor.cz/vse-podstatne-o-nejrozsirenejsich-nabojich-a-munici/>
- [10] Nerozšířenější ráže krátkých palných zbraní - výkon, dostřel, účinnost... *Gourmetovy stránky* [online]. webnode, 2010 [cit. 2018-12-17]. Dostupné z: <https://pmczech.webnode.cz/products/njrozsirenejsi-raze-kratkych-palnych-zbrani/>
- [11] Nauka o střelivu. *Zbraně kvalitně* [online]. CZECHNOLOGY, 2005 [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <https://zbranekvalitne.cz/zbrojni-prukaz/nauka-o-strelivu>

- [12] Manipulace se zbraněmi. *Zbraně kvalitně* [online]. CZECHNOLOGY, 2005 [cit. 2019-12-2]. Dostupné z: <http://zbrankvalitne.cz/zbrojni-prukaz/manipulace-se-zbranemi>
- [13] BAJAJ, Tomáš. *Preferované způsoby střelby z krátkých zbraní v průmyslu komerční bezpečnosti* [online]. Zlín, 2017 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://digilib.k.utb.cz/handle/10563/40963>. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [14] ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada, 2004. ISBN 978-80-247-0739-6.
- [15] CLIPDRAW KLIP PRO SKRYTÉ NOŠENÍ PISTOLE GLOCK 42. *ARMED* [online]. Praha: ARMED STORE [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/clipdraw-klip-pro-skryte-noseni-pistole-glock-42/>
- [16] PODPAŽNÍ POUZDRO HORIZONTÁLNÍ KOMBINOVANÉ, JEDNORAMENNÝ ZÁVĚS, DASTA 218. *ARMED* [online]. Praha: ARMED STORE [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/podpazni-pouzdro-horizontalni-kombinovane-jednoramenny-zaves-dasta-218/>
- [17] Taktické pouzdro SAFARILAND 6004 STX-Light. *POLICE-SHOP* [online]. Praha [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <http://www.police-shop.cz/takticke-pouzdro-safariland-6004-stx-light>
- [18] Kotníkové pouzdro na pistol Rothco elastické černé. *5ZIVEL* [online]. Litoměřice: Progress Mode [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.5zivel.cz/Kotnikove-pouzdro-na-pistol-Rothco-elasticke-cerne-d12740.htm>
- [19] Originální ledvinky Aegis 3.generace. *AKADEMIE AEGIS* [online]. 2014 [cit. 2019-02-13]. Dostupné z: <http://www.aegisteam.cz/eshop/ledvinky/>
- [20] MALÁNÍK, Zdeněk. *Faktory ovlivňující řešení obranné situace: Směr útoku, čas, prostředí, síly a prostředky*. 1. Zlín: Zdeněk Malánik, 2016, 1 s.
- [21] LAWRENCE, Erik D., Mike. PANNONE a Corrina. PETERSON. *Tactical pistol shooting: střely, přesnost střelby, účinek*. 2nd ed. Iola, WI: Gun Digest Books, c2009. ISBN 1-4402-0436-5.
- [22] ADAMS, Ronald J., Thomas M. MCTERNAN a Charles REMSBERG. *Street survival: tactics for armed encounters*. 1st ed. Evanston, IL: Calibre Press, c1980. ISBN 09-358-7800-9.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Trezor na krátké zbraně.[3]</i>	12
<i>Obr. 2: Výsledky dotazníku - Považujete českou legislativu v oblasti zbraní a střeliva za dobrou a fungující? [Vlastní zdroj]</i>	16
<i>Obr. 3: Srovnání velikostí pistolí GLOCK.[7]</i>	18
<i>Obr. 4: Výsledky dotazníku - Jaký typ zbraně preferujete, popřípadě jakou ráži? [Vlastní zdroj]</i>	18
<i>Obr. 5: Výsledky dotazníku - Jakou velikost zbraně preferujete? [Vlastní zdroj]</i>	19
<i>Obr. 6: Řez pistolí.[8]</i>	20
<i>Obr. 7: Druhy nábojů.[10]</i>	21
<i>Obr. 8: Konstrukce náboje.[11]</i>	22
<i>Obr. 9: Kontrola a vybití zbraně.[Vlastní zdroj]</i>	23
<i>Obr. 10: Základní pohotovostní poloha.[Vlastní zdroj]</i>	24
<i>Obr. 11: Varianty pokročilé pohotovostní polohy.[Vlastní zdroj]</i>	25
<i>Obr. 12: Poloha podél nohy. [Vlastní zdroj]</i>	26
<i>Obr. 13: Úchop s fixací palce.[Vlastní zdroj]</i>	27
<i>Obr. 14: Úchop s palcem podél těla zbraně.[Vlastní zdroj]</i>	27
<i>Obr. 15: Srovnání mířidel na cíli.[Vlastní zdroj]</i>	28
<i>Obr. 16: Textilní pouzdro s pojistkou (vlevo), plastové samosvorné pouzdro (vpravo).[Vlastní zdroj]</i>	29
<i>Obr. 17: Nošení zbraně pomocí spony.[15]</i>	29
<i>Obr. 18: Opaskové pouzdro.[Vlastní zdroj]</i>	30
<i>Obr. 19: Podpažní pouzdro.[16]</i>	31
<i>Obr. 20: Stehenní pouzdro.[17]</i>	31
<i>Obr. 21: Kotníkové pouzdro.[18]</i>	32
<i>Obr. 22: Ledvinkové pouzdro.[19]</i>	32
<i>Obr. 23: Výsledky dotazníku- Jaký typ pouzdra pro skryté nošení preferujete? [Vlastní zdroj]</i>	33
<i>Obr. 24: Faktory ovlivňující řešení obranné situace.[20]</i>	36
<i>Obr. 25: Výsledky dotazníku - Který z faktorů ovlivňující obrannou situaci považujete za stěžejní? [Vlastní zdroj]</i>	37
<i>Obr. 26: Výsledky dotazníku - Měl by člověk nosící palnou zbraň na obranu ovládat obrannou střelbu? [Vlastní zdroj]</i>	39

<i>Obr. 27: Taseň z opaskového pouzdra.[Vlastní zdroj]</i>	40
<i>Obr. 28: Natažení závěru po vytaseň.[Vlastní zdroj]</i>	41
<i>Obr. 29: Natažení závěru v oblasti hrudníku.[Vlastní zdroj]</i>	42
<i>Obr. 30: Weaver.[Vlastní zdroj]</i>	43
<i>Obr. 31: Rovnoramenný postoj.[Vlastní zdroj]</i>	44
<i>Obr. 32: Univerzální postoj.[Vlastní zdroj]</i>	45
<i>Obr. 33: Boční postoj při jednoruční střeľbě.[Vlastní zdroj]</i>	46
<i>Obr. 34: Čelní postoj při jednoruční střeľbě.[Vlastní zdroj]</i>	47
<i>Obr. 35: Tříbodový klek.[Vlastní zdroj]</i>	49
<i>Obr. 36: Čtyřbodový klek a vytočení do stran.[Vlastní zdroj]</i>	50
<i>Obr. 37: Střeľba vleže na bříše.[Vlastní zdroj]</i>	51
<i>Obr. 38: Střeľba vleže na zádech.[Vlastní zdroj]</i>	52
<i>Obr. 39: Střeľba z vysokého krytu.[Vlastní zdroj]</i>	55
<i>Obr. 40: Střeľba ze středního krytu.[Vlastní zdroj]</i>	56
<i>Obr. 41: Střeľba z nízkého krytu.[Vlastní zdroj]</i>	56
<i>Obr. 42: Bojové přebití s vyhozením zásobníku pomocí rotace zápěstí.[Vlastní zdroj]</i>	58
<i>Obr. 43: Bojové přebití s vyhozením zásobníku pomocí rotace zápěstí do opačného směru.[Vlastní zdroj]</i>	59
<i>Obr. 44: Bojové přebití s vyhozením zásobníku pomocí vyhození zásobníku nestřílející rukou.[Vlastní zdroj]</i>	60
<i>Obr. 45: Taktické přebití.[Vlastní zdroj]</i>	62
<i>Obr. 46: Střeľba od pasu.[Vlastní zdroj]</i>	65
<i>Obr. 47: Přebití s odložením zbraně do pouzdra.[Vlastní zdroj]</i>	66
<i>Obr. 48: Přebití s odložením zbraně mezi stehna.[Vlastní zdroj]</i>	67
<i>Obr. 49: Přebití v tříbodovém kleku.[Vlastní zdroj]</i>	68
<i>Obr. 50: Natažení závěru o pouzdro zbraně.[Vlastní zdroj]</i>	69
<i>Obr. 51: Natažení závěru o patu.[Vlastní zdroj]</i>	69
<i>Obr. 52: Prohledávací technika FBI.[Vlastní zdroj]</i>	71
<i>Obr. 53: Policejní technika.[Vlastní zdroj]</i>	72
<i>Obr. 54: Harriesova technika.[Vlastní zdroj]</i>	72
<i>Obr. 55: Rogersova technika.[Vlastní zdroj]</i>	73
<i>Obr. 56: Zapření o lučík.[Vlastní zdroj]</i>	74

<i>Obr. 57: Výsledky dotazníku - Myslíte si, že je nutné ovládat pokročilé způsoby obranné střelby?[Vlastní zdroj]</i>	74
<i>Obr. 58: Návrh univerzálního a rovnoramenného postoje.[Vlastní zdroj]</i>	75
<i>Obr. 59: Návrh střelby jednou rukou.[Vlastní zdroj]</i>	76
<i>Obr. 60: Návrh střelby od pasu.[Vlastní zdroj]</i>	77
<i>Obr. 61: Návrh tříbodového kleku.[Vlastní zdroj]</i>	77
<i>Obr. 62: Návrh střelby vleže.[Vlastní zdroj]</i>	78
<i>Obr. 63: Výsledky dotazníku - Myslíte si, že je nutné ovládat střelbu zpoza krytu a efektivní využívání krytů?[Vlastní zdroj]</i>	79
<i>Obr. 64: Návrh střelby z krytu.[Vlastní zdroj]</i>	79
<i>Obr. 65: Návrh přebití.[Vlastní zdroj]</i>	80
<i>Obr. 66: Návrh střelby s ruční svítilnou.[Vlastní zdroj]</i>	81
<i>Obr. 67: Výsledky dotazníku - Jaké způsoby střelby považujete za nejefektivnější?[Vlastní zdroj]</i>	81

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: DOTAZNÍK

Příloha P II: INTERVIEW I

Příloha P III: INTERVIEW II

Příloha P IV: INTERVIEW III

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dotazníkové šetření

Prosím o vyplnění dotazníkového šetření určeného jako podklad Diplomové práce.

Odpovědi zakroužkujte. Ke každé odpovědi je možné napsat své vyjádření nebo názory, či jiné poznatky.

1. Pohlaví

Muž   Žena

2. Považujete českou legislativu v oblasti zbraní a střeliva za dobrou a fungující?

Ano   Ne

3. Měl by člověk nosící palnou zbraň na obranu ovládat obrannou střelbu?

Ano   Ne

4. Nosíte palnou zbraň na svou obranu?

Ano   Ne

5. Nosíte palnou zbraň na výkon povolání?

Ano   Ne

6. Byl/a jste někdy nucen/na použít palnou zbraň?

Ano   Ne

7. Jaký typ zbraně preferujete, popřípadě jakou ráži?

Pistole   Revolver   Dlouhou zbraň

Ráže.....

8. Jakou velikost zbraně preferujete?

FullSize   Compact   SubCompact

9. Jaký typ pouzdra pro skryté nošení preferujete?

Opaskové   Podpažní   Kotníkové

Ledvinkové, popřípadě jaké.....

Jiné.....

10. Absolvoval/a jste nějaký kurz nebo výcvik obranné střelby?

Ano   Ne

11. Chodíte pravidelně trénovat/střílet se zbraní?

Ano (Jak často)   Ne

12. Myslíte si, že byste dokázal/a efektivně použít palnou zbraň při obraně?

Ano   Ne

13. Který z faktorů ovlivňující obrannou situaci považujete za stěžejní?

Čas/Vzdálenost   Směr útoku   Prostředí

Vybava (Dostupné prostředky)   Síly a schopnosti obránce

14. Myslíte si, že je nutné ovládat pokročilé způsoby obranné střelby (střelba vleže, jednoruční střelba, jednoruční přebití, střelba v dřepu.....)?

Ano   Ne

15. Myslíte si, že je nutné ovládat střelbu zpoza krytu a efektivní využívání krytů?

Ano   Ne

16. Jaké způsoby střelby považujete za nejefektivnější popřípadě proč?

Střelba obouruční

Střelba jednoruční

Střelba vkleče

Střelba vleže

Střelba vsedě

Střelba v dřepu/podřepu

PŘÍLOHA P II: INTERVIEW I

Mohl by ses představit a říci něco o svých zkušenostech se střelbou?

Jmenuji se Ondřej, je mi 31 let a 4 roky střílím závodně mířenou střelbu. U bezpečnostních složek působím 15 měsíců.

Jaký z faktorů (Čas/Vzdálenost, Směr útoku, Technika provedení, Prostředí, Výbava, Síly a schopnosti obránce) považuješ za stěžejní u řešení obranné situace pomocí palné zbraně?

Z těchto faktorů osobně preferuji zvládnutí techniky provedení, jelikož se správně nacvičenou a zvládnutou technikou je mi jedno z čeho v podstatě střílím a na jakou vzdálenost. Samozřejmě ne neomezenou.

Směr útoku například považují v některých případech za dost subjektivní. Jednou jsem se zúčastnil cvičení, kde byl simulovaný střet s několika útočníky za použití slepých nábojů a výbušek. To celé se navíc odehrávalo v noci. I když jsem věděl, že útočníci jsou před námi, po několika chvílích jsem si tím vůbec nebyl jistý. To především vlivem ozvěn z výstřelů a výbuchů.

Co bys řekl o obouruční střelbě v základním postoji. Myslíš, že je pro obranu perspektivní?

Domnívám se, že obouruční střelba je velmi přeceňovaná a to právě proto, jelikož se všude cvičí a jedná se o základní a pro začátečníky nejlépe uchopitelný způsob.

Jinak si myslím, že například při pouličním střetu je mnohem praktičtější jednoruční střelba. To především z důvodu možnosti využít nestřílející ruku k jiným účelům. Zároveň bych řekl, že jsem schopen takto vystřelit rychleji, protože nemusím řešit plný úchop.

A upřednostňuješ u jednoruční střelby postavení boční nebo čelní?

Já osobně upřednostňuji boční, jelikož tak dochází ke zmenšení siluety, i když je zde větší riziko závažnějšího poranění.

Považuješ za důležitý prvek obranné střelby kryty, nebo jim nepřikládáš takový význam?

Kryty považuji za důležité, jelikož nikdy nevíš, jak celá situace proběhne. Může se stát, že střet nebude vyřešen v pár sekundách, ale bude trvat déle, protože ne každý je tak dobrý

střelec, aby v obranné situaci, kdy je pod stresem, rozhodl vše hned první ranou. V těchto případech je jednoznačně využití a stažení se do krytu na místě.

Jaký z kleků při střelbě preferuješ a proč?

Já preferuji klasický tříbodový, protože se z něj rychleji vstává a jeho zaujetí vykročením nohy mi připadá přirozenější. Proto i v situacích, kde není čas ani prostor na přemýšlení mi připadá intuitivnější.

Co pozice vleže, myslíš si, že jsou využitelné v obranné střelbě?

Lehy moc neupřednostňuji, jelikož se jedná opravdu o krajní možnost. Jinak asi při konfrontaci na ulici je nejpoužitelnější zádový.

Jaký způsob bojového přebití považuješ za nejlepší v praxi? Za použití nestřílející ruky nebo nechat zásobník vypadnout sám?

Co se týče přebití, normálně v osobním životě dva zásobníky nenosím. Nemyslím si, že bych se v našem prostředí dostal do situace, kde bych potřeboval oba. Jinak určitě preferuji jistotu, tedy vyhození pomocí nestřílející ruky.

Taktické přebití, myslíš si, že je potřeba jej ovládat?

Nepovažuji ho za důležité. Nedokážu si představit, že bych ve stresu z nějaké obranné situace ještě myslel na to, kolik mám ran a jestli bych neměl zásobník vyměnit.

Co si myslíš o střelbě od pasu, je to perspektivní způsob?

Určitě vyžaduje cvik, ale domnívám se, že v obranné střelbě se rozhodně jedná o perspektivní způsob využitelný především v malých prostorech.

Myslíš, že je perspektivní umět a cvičit Dvojitý výstřel nebo také takzvané Double Tapy?

Já myslí, že ano. Je zde větší jistota zasažení. Také se může stát, že si člověk vlivem adrenalinu ani vlastní zásah neuvědomí. V obranných situacích je dost nešťastné po každém výstřelu provádět odhled, jestli jsem trefil a zda jestli došlo k zastavení útočnicka.

Jaké držení svítilny při střelbě používáš?

Nejvíce asi způsob, kdy mám hřbet ruky se zbraní zapřen o hřbet ruky se svítilnou, protože ruka se zbraní tak není volně. Je to určitá kompenzace nevýhod jednoručního držení. Zase

na druhou stranu nerad používám doutníkový způsob. Při něm mám strach, že mi svítilna při výstřelu ze sevření vypadne.

Při přenášení mezi dvěma cíli provádíš krok vřed nebo vzad?

Provádím krok vpřed. Je pro mě přirozenější a navíc můžu periferně vnímat, co se přede mnou nachází. To v opačném případě nelze.

PŘÍLOHA P III: INTERVIEW II

Mohl by ses ve zkratce představit?

Jsem David, je mi 24 let a u PČR sloužím necelý rok a půl. Právě díky tomuto povolání jsem se dostal ke střelbě.

Jaký z uvedených faktorů (Čas/Vzdálenost, Směr útoku, Technika provedení, Prostředí, Výbava, Síly a schopnosti obránce) považuješ při obraně za stěžejní?

Jednoznačně vzdálenost útočníka a čas jaký mám na jeho zneškodnění. A potom i směr samotného útoku, aby bylo možno se přizpůsobit.

V obranné situaci považuješ uplatnitelnější obouruční střelbu ve stoje nebo jednoruční?

Tak obouruční je základ u střelby, až po jejím zvládnutí se může člověk posunout dál a pokračovat v rozvoji.

Jednoruční střelbu pak považuji za uplatnitelnou především v krizových situacích, kde není čas na přechod do obouručního postojení. V praxi bych však celkově řekl, že střelba začíná právě v pozicích, jako jednoruč u pasu nebo již s plně nataženou rukou, až poté dochází k úchopu obouruč.

Jaký máš názor na použitelnost krytů?

Kryty vidím použitelné především při kontaktu na větší vzdálenost, například v situaci, kdy se útočník nepřibližuje, ale přesto mě ohrožuje třeba palnou zbraní.

Preferuješ v praxi čtyřbodový nebo tříbodový klek?

Osobně preferuji tříbodový, jelikož se z něj rychleji vstává a střelec je tak dříve pohyblivý.

K jeho zaujetí používáš vykročení nebo podsunutí nohy?

Vykročení, protože mi připadá přirozenější a to především za pohybu a také je pro mě rychlejší.

Uplatnil bys při obranné střelbě leh na břicho nebo jen na zádech?

V praxi, kdy dochází ke střetu na ulici asi jen na zádech. Nedokážu si představit, že bych měl podmínky pro využití lehu na břicho.

Jak moc velkou váhu přikládáš taktickému přebití?

Moc velkou ne. Myslím, že pokud by k nějakému pouličnímu střetu došlo tak využiji spíše bojové, nebo nebude potřeba žádné.

U bojového přebití preferuješ jistější vytažení zásobníku nebo jeho vypuštění, které může být rychlejší, ale zásobník nemusí zcela vypadnout?

Preferuji jistotu, ale zase na druhou stranu, střelec by sám měl vědět, jak se o svou zbraň stará a v jakém je stavu. Já osobně jsem si jistý, že by mi zásobník ze šachty vypadl.

Považuješ za dobrou věc cvičení a použití Double Tapu?

Považuji, protože je zde jednoduše větší jistota zneškodnění útočníka

PŘÍLOHA P IV: INTERVIEW III

Mohl by si říct pár slov o sobě?

Jmenuji se David, a u policie sloužím 6 let. Dále také 3 roky závodím ve střelbě.

Dáváš přednost kleku čtyřbodovému nebo třibodovému?

Já využívám klek čtyřbodový, jelikož se lze do něj dostat rychleji a při závodech ale i v obranné situaci, jde o klíčový faktor.

Použil bys při obraně polohu vleže na bříše nebo preferuješ na zádech?

Rozhodně na zádech. Do polohy na bříše bych v obranné situaci nikdy nešel, protože nemám absolutně žádný přehled, co se děje za mnou. Kdyby ke mně někdo přišel ze strany nohou, nebudu o něm nejspíš vůbec vědět.

Při střelbě a přenášení mezi více cíli preferuješ při otočení úkrok k cíli nebo od něj?

Jedině úkrok vpřed k cíli jelikož nevím, co se za mnou nachází. Při úkroku vzad hrozí nebezpečí, že bych mohl zakopnout o nějakou překážku.

Myslíš si, že jsou kryty důležitým prvkem a měl by je střelec umět používat?

Jednoznačně ano. Pokud dojde k dobrému zvolení krytu, získá tak střelec bezpečnější pozici i více času rozmyslet si další postup.

Považuješ schopnost ovládat střelbu od pasu za důležitou v obranné střelbě?

Ano, už mnohokrát se mi stalo, že jsem jednal s lidmi, od kterých jsem nevěděl, co čekat a to například v bytě, kde není moc prostoru na nějaký bezpečný odstup. V těchto situacích je střelba od pasu, řekl bych, první možností.

Jaký způsob držení svítilny u střelby preferuješ?

Osobně používám způsob, kdy mám zbraň zapřenou lučíkem o předloktí ruky se svítilnou, mám tak lepší kontrolu zbraně.